ÇARŞAMBA
28
İLKTEŞRİN
1936

TAN EVİ
İstanbul Ankara caddesi
TELEFON: 24318, 24319, 24310
TELGRAF: TAN, ISTANBUL
IKINCI YIL — No. 550
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Bugün

Beşincide: Hatay Devletinin Tarihine Bir Bakış

Muhterem Misafirimiz Ankarada

M. Stoyadinoviçin Türkiyede İlk Sözleri:

Türkiye Anlaşma ve Dostluğun Temel Taşıdır

Misafir Başvekil

Dost ve müttefik Türkiyeyi sevinçle selâmladığını bildirdi

M. Stoyadinoviç dündenberi Türkiyenin misafiridir. Dost ve müttefik Yugoslavyanın kıymetli hükûmet reisi şu dakikada ise hükûmet merkezimizde, Ankarada hararetle, samimî bir coşkunlukla karşılanmış bulunuyor.

"TAN,, muharrir ve muhabirleri, asîl Yugoslavyanın bu değerli Başvekilinin Türk topraklarındaki yüksek misafirliklerine ait intıbaları siz okuyuculara şu sütunlarda veriyorlar:

Ankarada Bir Gün

Ahmet Emin YALMAN

Ankara, 27 Birinciteşrin

Ankarada milli bayram arifelerine mahsus heyecanlı hava var. Şehir baştanbaşa donanmış. Bayram hazırlıklarının ikmali için her tarafta hummalı çalışmalar görülüyor. Caddelerden canlı hareket hiç eksilmiyor. Askerî kıt'alar, geçit resmine gelen köylü kafileleri caddelerin iki tarafındaki binlerce coşkun seyirci arasından geliyor, geçiyor.

Ankarada ondördüncü yıldönümünün arifesinde bu güzel millî heyecan çerçevesi içinde Türklüğün yeni inkişaf merhalesi gözler önünde canlanmaktadır. Mühim faaliyet devrelerinin ümit verici coşturucu yakınlığını insan âdeta gözlerile görür gibi oluyor, bütün benliği ile duyuyor.

Hayırlı icraat

Başvekilin garp istihsal sahalarında Iktisat ve Maliye Vekillerinin şarkta yaptıkları temas ve tetkikler pek esaslı ve hayırlı icraat doğurmak üzeredir. Inkılâp ruhu Türk istihsal hayatına kendine mahsus esaslı prensiplerle girmeye hazırlanmıştır. Tek başına kırık sapanlı, iptidaî cer vasıtalı müstahsilin cılız faaliyeti yerine ziraratte makine devrinin tam verimli başarmalarını göreceğimiz günler yakındır. Hükûmet bütün engelleri bertaraf etmeye karar vermiştir. Türk müstahsili ucuz muharrik kuvvet bulacaktır. Makinanın istifadeli surette kullanılmasına mâni olan bütün zorluklara çare bulunacak, elbirliği ruhu ziraate girecek, su kuvveti tanzim edilecek, müstahsile dost ve yardımcı hale konulacak, bütün faaliyetlere esas olacak malî iktisadî hazırlıklar tam bir iktisadî seferberlik ruhile ilerliyor.

Şarkta yeni hayat

Şarkı dolaşan vekillerimizle beraberlerindeki mütehassıslar çok ümit verici intibalarla dönmüşlerdir. Bütün Şark âsayiş bakımından büyük bir şehrin bir ana caddesi halindedir. Her köşede azimli birlik havası esiyor. Dünkü gürültülü Dersim çok sevgi ile yurda bağlı, çok sakin bir Tunceli olmuştur. Şark vi-

[Arkası 3 üncüde]

KUÇUKÇEKMECEDE

Aziz misafirimizi getiren Semplon ekspresi dün sabah 7,30 da Çekmecede durmuş, orada hususî vagonu Semplon ekspresinden kesilerek başka bir lokomotife bağlanmış ve ekspres, yoluna devam etmiştir. Belgrat büyük elçimiz Haydar Aktay da Yugoslavya Başvekilini Sirkecide karşılamak üzere ekspresle Sirkeciye gelmiş, Başvekilin hususî treni sonra hareket etmiştir.

SIRKECIDE HAZIRLIK

Sirkeci istasyonu Yugoslav ve Türk bayraklariyle donanmıştı. Bir bölük asker ve bando, muhterem misafiri selâmlamak üzere peronda yer almış bulunuyordu. Istasyonun içi ve dışı dost Yugoslavya Başvekilini karşılamak üzere gelen resmî zevat ve halkla dolmuştu. Bu meyanda Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstün-

[Arkası 7 ncide]

M. Stoyadinoviç

Dün İstanbul Vilâyetini ziyaret ettikten sonra ayrılırlarken

ISTANBULA AYAK BASTIKLARI ANDA

Eskişehir faciasında 21 kişi öldü

M. Stoyadinoviç ve refikaları Sirkecide kendilerini sevgi ve saygı ile karşılıyanlar arasında

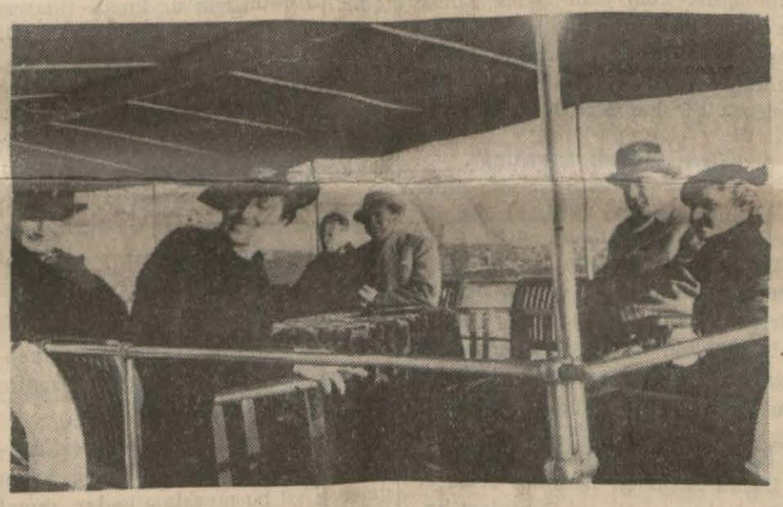

Misafirlerimiz Ankaraya hareket için motörle Haydarpaşaya geçiyorlar

Madrit ordusu mukabil taarruza geçti

Harp Çok Şiddetli

Asiler yetmiş yedi tayyare düşürdüklerini haber veriyorlar

Londra, 27 (Radyo) — Ispanyada hükûmet kuvvetleri mukabil taarruza geçmiş görünmektedir. Madrit tarafından verilen malûmata hükûmet kuvvetlerinin taarruzu şiddetli olmuş ve bilhassa bir kaç gün evvel alman Naval Kanero etrafında âsileri iyiden iyiye sarsmış ve âsileri beş kilometre kadar geri atmıştır

Hükûmetin bir kolu Naval Kaneronun iki kilometro kadar yakınına varmış, diğer bir kolu bir cenah hareketi yapmış ve ayni mevkie 150 metreye kadar yaklaşmıştır. Şehirde yangınlar çıkmış bulunuyor.

Asiler, bu taarruzu püskürttüklerini söylemekle beraber iki saat kadar son derece buhranlı bir vaziyet içinde kaldıklarını ,itiraf etmektedirler .

Asiler Guadeljarayı aldıklarını iddia ediyorlarsa da bu haber henüz teeyyüt etmemiş bulunuyor.

ASILER 77 TAYYARE DUŞURMUŞLER

Asilerin Sevil radyosu Talavera cephesinde hükûmetin 77 tayyaresini düşürmüş olduklarını, buna mukabil kendi tayyarelerinden ancak bir tayyarelerinin düşürüldüğünü bildiriyor. Bu haber doğru ise, hükûmetin âsiler tarafmdan vuku bulan tay-

[Arkası 3 üncüde]

Çanakkaledeki Maktül Almanların Kemikleri

Büyük Harpte Çanakkale muharebesinde maktül düşen o zamanki silâh arkadaşı Alman askerlerinin kemiklerini, Alman hükûmeti Tarabyadaki Alman sefaret köşküne naklet-mek arzusunu göstermiş, hükûmetimizce muvafakat cevabı verilmiştir. Çanakkalede Türk askerlerile yanyana döğüşen Alman askerlerinin kemikleri ikinciteşrinin 30 unda Çanakkaleden vapura konarak ertesi günü Tarabyaya getirilecek ve askeri merasimle çıkarılarak sefaret köşkünde hazırlanan merkada konulacaktır.

Şoför lincedilmekten korktuğu için kaçtı ve yakalandı

Bedbaht Vatandaşlar Şoförün Sür'at Hevesine Kurban Gittiler

Şu satırları yazarken korkunç bir faciaya kurban giden 21 vatandaşın acıklı ölümlerile müteellim bulunuyoruz. Evvelki akşam Eskişehir civarında vuku bulan bu dehşetli hâdise hakkında Eskişehir, İzmit ve Ankara Muhabirlerimizden çok acıklı tafsilât aldık. Sıralıyoruz:

Eskişehir, 27 (Tan muhabirinden) — Eskişehirliler evvelki akşam bugüne kadar Türk topraklarında eşi ne pek az tesadüf edilen bir facianın tafsilâtile dehşet duydular. Pazartesi akşamı, saat altıyı biraz geçmişti. Eskişehirle Çukurhisar arasında bir otobüs, Toros ekspresinin tekerlekleri arasında parçalandı, otobüsteki 34 yolcudan on sekizi süratle giden trenin tekerlekleri altında ezilip öldüler. Diğerleri de ölüm derecesinde yaralandılar.

Kaza saat altıyı çeyrek geçe Eskişehirde duyulunca büyük bir teessür uyandırdı. Toros ekspresinin muayyen saatte Eskişehire gelmeyişi bir kaza ihtimalini kuvetlendiriyordu. Eskişehire gelen ilk haberde ekspresin bir otobüsle çarpışması şeklinde idi. Ben vakayı öğrenince hemen bir otomobile atlayıp kaza yerine gittim. Eskişehir müddeiumumisi ile doktorlar daha evvel gitmişlerdi.

Facia saati

Kaza, Toros ekspresinin bir otobüsle çarpışmasıdır. Eskişehire yedi kilometro mesafede Mollaköyü civarında olmuştur. Kaza yeri feci ve korkunç bir manzara arzediyordu. Arka arkaya bağlı iki büyük lokomotifin

[Arkası 8 incide]

Kalkınma Kanunları

Dört Vekil Bu İşle Meşgul

Ankara, 27 (Tan Muhabirinden) — Maliye, İktısat, Adliye ve Hariciye Vekilleri, Merkez Bankası Umum Müdürünün de iştirakile dün ve bugün toplandılar. Dünkü toplantı geç vakte kadar devam etti. Görüşme mevzuu hakkında sarih malûmat yoktur. Fakat Başvekil ile vekillerin son seyahatlerinin görüşme mevzuu yapıldığı söylenmekte ve toplantılara hususî bir ehemmiyet verilmektedir. Bu toplantılar meclisin bu içtima devresinde müzakere edilecek olan yeni kalkınma kanunlarının projelerile alâkalı görülüyor. İçtima yarın da devam edecektir.

Fıkra

Türk Sofrasında

Hoffmann'ın hikâyelerini kapışan basımevleri, yazı ücretile birlikte büyük adamın hoşuna gitmek için, bir kasa şarap göndermeği âdet etmişlerdi. Hoffmann'da şarabın yalnız zevki değil, itikadı da vardı: Ona göre, meselâ, Opera - Komik bestelemek istiyen bir müzisyen şampanya şarabı içmelidir: Çünkü bu şarap musikinin bu çeşidine elveren köpüklü ve hafif neşe verir. Dinî musiki yapılırken, ya, Ren yahut Juranson şarabı kullanılmalıdır. Destan musikisi ise, Burgonya şarabı ister.

Şarabın böyle hassaları olduğuna inanmıyanlar bulunabilir: Fakat inhisarlar istatistiği gösteriyor ki Türkiyede şarap zevki gittikçe artıyor. Bu, Türk sıhhatinin kârınadır. Her şeyde mahrumiyetçi usuller ifiâs eder. Yeşil - Hilâlciliğin faydası varsa da, insanları içki keyfinden kurtarmaya ne din, ne devlet yasakları, ne hekim, ne de hâkimler muvaffak olabilmiştir.

Biz umumî memleket ijiyeni bakımından Türk sofrasında iki esaslı inkılâp lâzım olduğu fikrindeyiz: Biri, ağır içkiler yerine şaraba revaç vermek, ikincisi yağı Avrupalılar gibi kullanmak! Karaciğer hastalığına Vişi'de Türk hastalığı ismi verilmesinin sebebi, hiç şüphesiz, soframızın sıhhî olmayışıdır.

Rakı, kokteyl, konyak, ağır, hafif likörler, hepsi içilmekte devam edecekse de şarap, bilhassa şarap zevkine varmak, memlekette muhtelif şarap tatları tesis etmek, en fakir sofraların kudretine göre şarap fiyatları bulmak, yalnız inhisar gelirine değil, Türk sıhhatine de hizmet etmektir. Onun için Monopol idaresinin son senelerdeki kalite ve fiyat gayretlerini ve şarabın revaç rakamlarını memnuniyetle takip etmekteyiz. — **

Nevyork Mektubu

Bütün Amerika Ruzvelt ile Landon Arasındaki Mücadelenin Neticesini Bekliyor

Nevyork, (Hususî Muhabirimizden) — Amerikada yeni Cümhurreisinin seçim günü yaklaşmış ve seçim mücadelesi en hararetli ve en kat'î safhasına girmiştir. Amerika Cümhurreisliğine namzetliklerini koyanlar, beş kişidir. Bunların birincisi, Mister Franklin Roosvelt'tir.

Mister Roosvelt tekrar seçilmek için çalışmaktadır. Kendisi demokratların namzedidir. Ona karşı mücadele eden en belli başlı namzet Mister Landondur. Landon, Cümhuriyet Partisi namzedidir.

Landon Ruzvelt

Bunlardan başka, sosyalistlerin lideri olan Norman Thomas da cumhur reisliği için namzetliğini koymuş bulunuyor. Amerika komünistleri de cumhur reisliği için bir namzet göstermişlerdir. O da Earl Browderdir. Amerikada bir de birlik partisi adını taşıyan yeni bir parti vardır. O da Mister William Lemke namında birini namzet göstermiştir.

Ruzveltin şahsiyeti

Namzetlerin en tanınmışı Mister Ruzvelttir. Kendisi muntazam bir tahsil görmüş, Harvard üniversitesinden çıkmış bir hukukçudur. Fakat Ruzvelt, bütün hayatında ancak üç yıl kadar hukukla meşgul olmuş, ömrünün gerisini siyaset âleminde geçirmiştir.

Ruzvelt on beş sene önce kötürüm olmak tehlikesiyle karşılaşmış, fakat bu hastalığı atlatmış ve tekrar yürümek imkânını elde etmiştir.

Ruzvelt 30 sene evvel evlendi. Beş çocuk babasıdır. Amerikanın Fran masonlarındandır.

Geçen dört yıl içinde Amerikayı bilhassa iktısadî buhrandan ve işsizlikten kurtarmak için çalıştı. Bugün kazandığı muvaffakiyetleri ileri sürerek yeniden seçilmek istiyor.

Ruzvelt 54 yaşındadır. Fakat canlı bir adamdır.

Landon kimdir?

Ruzveltin en belli başlı rakibi Alferd Landon, Amerika zenginlerinin namzedi sayılıyor. Kendisi halk adamıdır ve dolar milyoneridir. Henüz elli yaşındadır. O da hukukçudur. 1912 de petrol işleriyle meşgul olmaya başlıyan Mister Landon çok geçmeden zenginleşmiş, büyük harp sırasında kimyevî harp dairesinde çalışmıştır. Landon iki defa evlenmiştir, üç çocuk sahibidir. Şöhreti 1932 de başlar. Çünkü o zaman Kansas valiliğine seçilmiş, ve Hearst'ün gazeteleri onunla alâkadar olmaya başlamıştı. Çünkü Landon Amerika ülkeleri içinde bütçesini denkleştirmeye muvaffak olan biricik valiydi.

Landonun cumhur reisliğine namzet görülmesi bu suretle başlar. Landonun gayesi, an'anevî Amerikayı sosyalistlik temayüllerinin israflarından kurtarmaktır.

Fakat Mister Landon, rakibi gibi ateşli bir hatip değilse de sözü tok söyler ve yapabileceği şeyleri söyler. Bundan başka teşkilâtçı bir adamdır.

Diğer namzetler

Sosyalistler namzedi Thomas, eskiden papazdı. Sosyalistliğe iltihakı 1918 den başlar. 1928 de 250 bin, 1932 umumî seçiminde 900 bin rey kazanmıştır.

Birlik partisinin namzedi Lemkeye gelince; bu zat, 58 yaşındadır. Bir çiftçinin oğludur. Sigara ve içki kullanmaz bir adamdır. Eskiden futbolcuydu. Yeni partiyi bu senenin haziranında teşkil etti. Cumhur reisliği seçimine de magozik vaatlarla girişmiş bulunuyor.

Komünistlerin namzedi olan Browder 1650 denberi Amerikada yerleşen bir aileye mensuptur. Kimyevî işlerle meşguldü. Sonra komünistlik yüzünden işini, gücünü bıraktı ve o zamandan itibaren hayatını sürgün ve hapis içinde geçirir oldu.

Asıl mücadele Ruzvelt ile Landon arasındadır. Ve bütün Amerika bu mücadelenin neticesini bekliyor.

Ziraat Vekili gitti

Ziraat vekili Muhlis Erkmen, dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Kahve İçinde Geçen Kanlı Bir Döğüş

Dün saat on beşte, Tahtakalede bir hiç yüzünden feci bir kavga olmuştur.

Tahtakalede Kebapçı hanımda oturan Abdullah oğlu Hayri, kahveye gitmiş ve oturmak için boş bir sandalye almıştır.

Hayri

Bu esnada ayakta durup birisile konuşmakta olan sepetçi Bekir, o sandalyenin alındığını görmediği için yerinde sanarak oturmak istemiş, tabii yere düşmüştür.

Buna kızan Bekir, yerden kalkar kalkmaz Hayriye birkaç tokat atmış, bunu gören Hayrinin kardeşi Bahaettin ile annesi kavgacıları ayırmak üzere koşup gelmişlerdir.

Fakat ayni zamanda Bekirin kardeşlerinden Cemal, Tahir, Hasan, Hacı ve karıları Kerime ile Ayşe ellerinde ayakkabı kalıbı, demir, sandalye olduğu halde hâdise yerine yetişmişler ve kızı ile kardeşine ve annesine vurmağa başlamışlardır.

Bu esnada Hayrinin annesi başına bir sandalye yiyerek hafif bir surette yaralanmıştır.

Bahaettin başının dört yerinden ağır surette yaralanmış ve imdadı sıhhî otomobili ile Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Suçlular yakalanmışlardır.

İHTİYAR BİR KADIN YANDI

Lângada 39 numaralı evde oturan 70 yaşındaki Şerife dün mangalda ısınırken mangal devrilmiş, zavallı kadın yüzünden ,ayaklarından yanmıştır. Odadaki eşya da yanmağa başlamışsa da itfaiye gelmeden söndürülmüş, yaralı Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

TRAMVAYDAN DÜŞTÜ AĞIR YARALANDI

Nerede oturduğu henüz bilinemiyen ,yalnız isminin Muharrem olduğu anlaşılan bir çocuk, dün Beşiktaş-Fatih tramvayından düşmüş ve orada yükünü boşaltmakta olan 3668 numaralı kamyonun sademesine uğrayarak ağır surette yaralanmıştır. Muharrem, imdadı sıhhî otomobili ile Şişli hastanesine kaldırılmıştır.

MANGALA DÜŞEREK YANDI

Ortaköyde kayık bekçisi Mehmet, dün kulübesine tamamen yanmamış olan kömür mangalını almış, çıkan gazin tesiriyle sersemlemiş ve mangalın üzerine düşüp muhtelif yerlerinden yanmıştır.

Damgasız ölçü âletleri

Her nevi ölçü ve tartıların muayene ve damgalanması için verilen mühlet bittiği için belediye memurları şehir dahilinde tarama suretile teftişlere başlamışlardır. Damgasız ve muayenesiz ölçü kullananlar hakkında zabıtlar tutulmaktadır.

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni liman projesi hazır..

Büyük Bayram İçin Son Hazırlıklar

Yarın Teşrinievvelin 29 u, Cümhuriyet ilânının 14 üncü yıldönümüdür. Bugün bütün resmi, daire ve müesseselerle mektepler saat on üçte kapanacaktır. Fakat hususi müesseseler için bugün tatil mecburiyeti yoktur. Ancak yarın bunlar da resmi daire ve mektepler gibi tamamile kapalı kalacaklardır.

Resmî daire ve müesseseler Cumartesi sabahı, mektepler Pazartesi sabahı açılacaktır. Bayram münasebetile şehir meydan ve caddelerile köprünün süslenme faaliyetine dünden itibaren hız verilmiştir.

Şehir Plânı Hazırlıkları

Şehircilik mütehassısı Prost, müstakbel Istanbul plânına esas olacak olan avanprojeyi hazırlamakla meşguldür.

Alâkadar makamlarla belediye arasındaki temaslar neticesi Prostun fikri kabul edilmiş ve Ayasofya camiinden Akbıyığa ve Ahırkapı sahillerindeki Jüstinyen sarayına kadar olan sahanın tamamile arkeolojik bir mıntaka olarak tefriki muvafık görülmüştür. Yeni plân tatbik sahasına konulunca bu mıntakada icap eden tadilât yapılacak burası seyyahların hakikaten dikkatlerini celbedecek bir hal alacaktır.

Yeni maarif tayinleri

Istanbul erkek lisesi felsefe muallimi Emin ilâveten Siyasal Bilgiler okulu içtimaiyat muallimliğine, Kadıköy 12 inci mektep muallimi Mübeccel Ankara ikinci orta mektep türkçe muallimliğine, Ankara inşaat usta mektebi riyaziye muallimi Sırrı Istanbul san'at mektebi teknoloji muallimliğine tayin edilmişlerdir.

Kar kuyusu açılmıyacak

Daimî encümen Istanbul belediyesi hudutları içinde kar kuyuları kazılmasını ve kışın kar kuyuları tesisatı yapıp kar satılmasını yasak etmiştir. Bu yasağa riayet etmiyenler belediye emirlerine riayet etmemiş telâkki edilerek cezalandırılacaklardır.

Gazözler terkos suyundan yapılacak

Terkos suyunun şehrin en sıhhî bir suyu haline getirildiğini nazarı dikkate alan daimî encümen, gazöz imalâthanelerinin gazöz yapmadan önce bu suyu tekrar filtre etmelerine lüzum olmadığına karar vermiştir. Imalâthaneler doğrudan doğruya terkos musluğundan alacakları sular ile gazöz yapacaklardır.

Yeni çöp imha istasyonları

Çöplerin Kâhtane sırtındaki metrûk taş ocağına nakli için yol inşasına devam edilmektedir. Belediye bu yolun nihayet bugün ikmal edilmesi için alâkadarlara emir vermiştir. Belediye yollar müdürü dün bu yol inşaatını mahallinde tetkik etmiştir.

Topkapı haricinde Istanbul çöpleri için bir imha istasyonu ayrılmıştır. Bu istasyonun başka bir yerde tesisi için belediye tetkikat yapmaktadır.

Afyon stoku artıyor

Afyon üzerine Istanbulda son hafta içinde hiçbir muamele olmamıştır.

Uyuşturucu maddeler inhisarı Anadoluda ziraat bankası kanalile mübayaata başlamıştır. Haber verildiğine göre; bir kısım müstahsil, ihtiyaç dolayısile malını 130-140 gibi pek ucuz bir fiyatla mütevassıt ellere bırakmaktadır.

Bu şekilde satın alman mallar peyderpey şehrimize getirilmekte ve bu suretle burada stoklar artmaktadır. Şehrimizde stok olarak son tespit edilen afyon 430 tondur.

Eminönünden Sarayburnuna Kadar Tek Katlı Antrepolar Yapılacak

Liman İdaresinin, bu yıl yapacağı işler hakkında hazırladığı proje dünden itibaren tatbik edilmeye başlanmıştır. Projenin tatbikatı ile şehircilik mütehassısı Prost ve Liman Umum Müdürü Raufi Manyas meşgul bulunmaktadır.

Proje iki kısımdan mürekkeptir. Birinci kısım liman idaresi bütçelerinde tasarruf ettiği para ile yapılacak işler. İkinci kısım da limanın kendi bütçesi kudreti haricinde bulunup yapılması lüzumlu görülen işlerdir. Liman idaresi birinci kısmını kendi yapacak, ikinci kısmı için de hükûmetin yardımını istiyecektir.

BU SENE YAPILACAK IŞLER

Projede yapılması bu yıl takarrür eden işler şunlardır: Kömür depoları teşkilâtı frigorifik antrepolar, rıhtımların genişlemesi, atölyeler, merkez rıhtım hanındaki bazı yeni tesisat, motörlü vesait ve polis salonu

Antrepolar için şehircilik mütehassısı Prostun noktai nazarı çok muvafık görülmüştür. Buna göre, Istanbul tarafında Eminönünden Sarayburnuna kadar tek kat antrepolar inşa edilecek, bunun üzerine de çimentodan bir taraça yapılacaktır.

Bu taraçanın üzerinden halk ta geçebilecektir. Mütehassıs Prost buna ait projeyi hazırlamaya başlamıştır.

YENI YOLCU SALONU

Ikinci olarak yolcu salonu gelmektedir. Bunun için de liman idaresi bir proje müsabakası açacaktır. Yeni yapılacak yolcu salonu, çok modern olacaktır. Yolcuların istikbal ve teşyileri için muayyen yerler yapılacak, salonun para bozacak bir banka gişesi, lokantası, gazinosu, liman işçilerinin ve mürettebatının ihtiyaçlarına cevap verecek bir ameliyat salonu, bir lokantası, bir çamaşırhanesi, malzeme depoları amelenin içtimaî vaziyetini ıslâh edecek dersaneleri bulunacak ve burada kendilerine her gün muayyen bir saatte ders gösterilecektir.

Alâkadar bir zatın verdiği malûmata göre, tesisatın mühim bir kısmı gelecek yıl bu mevsime kadar ikmal edilmiş bulunacaktır.

Liman işleri umum müdürü Raufî Manyas bayram ertesi limanın yeni bütçe ve kadrosu hakkında Vekâletle temaslarda bulunmak üzere tekrar Ankaraya gidecektir.

Vaktinde Tahsil Edilmiyen Belediye Vergileri

Belediye tanzifat ve tenvirat vergisinin birinci taksiti haziran birden ağustos nihayetine kadar ve ikinci taksitinin de eylül birden kânunuevvel sonuna kadar tahsili lâzımdır. Bu müddetler zarfında alâkadarlar bu vergiyi ödemezlerse bu müddet dışın da vergilerin yüzde on cezalarile tahsili icap eder. Son günlerde yapılan teftişler esnasında belediye tahsil şubelerinin bu kaideye riayet etmedikleri bazı şubelerin de tanzifat ve tenvirat vergilerini tahsilde ağır davrandıkları görülmüştür.

Dün şubelere yapılan bir tamimde tanzifat ve tenviriye resimlerinin zamanında ve tamamile tahsil edilmesi, aksi halde alâkadar memurların şiddetle cezalandırılacağı bildirilmiştir.

Ticaret ve Zahire Borsasında

Dün muhtelif memleketlerden Istanbul borsasına 480 ton arpa, 130 ton fasulye, 109,5 ton alyon, 3,5 ton tiftik, 16 ton yapağı, 11,2 ton mısır, 102 ton susam, 50 ton nohut, 17 ton un, 42 ton mercimek, 7 ton kabuklu ceviz, 19 ton iç ceviz, 40 ton keçi kılı, 1,5 ton peynir, gelmiştir.

Buna mukabil Istanbuldan muhtelif memleketlere 19 ton susam, 10 ton kuş yemi, 66 ton kabuklu fındık, 6 ton iç fındık 53,4 ton kabuklu ceviz sevkedilmiştir.

Dün borsada muhtelif maddeler şu fiyatlar üzerinden muamele görmüştür:

Yumuşak buğday: 5,10-5,20 kuruş, sert buğday: 5,0-5,28, arpa Anadolu 3,32-4,10, çavdar: 3,27-3,30, mısır: 4-4,5, yulaf: 3,30 dan, kuşyemi: 11-22 12, Ispanya nohudu: 11, susam: 14,10-14,20, iç badem: 92, iç fındık: 69-71, tiftik mal 110-113, tiftik derisi: 97, yapağı Anadolu: 50, yapağı Trakya: 66 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

DALGINLIK

— Hangi terbiyesiz bana "guguk„ diyor bakayım?

BİRKAÇ SATIRLA

Bir müddettenberi Ankarada bulunmakta olan Maarif Müdürü Tevfik dün şehrimize dönmüştür.

•

Ekalliyet ve ecnebi mekteplerindeki Türk muallimleri kadrosu teşrinisaninin bidayetlerinde şehrimize tebliğ edilecektir.

•

İlkmekteplerin ikinci kadrosu dün Maarif Müdürlüğüne gelmiş ve müdürlük te keyfiyeti mekteplere bildirmiştir.

TAKVİM ve HAVA

28 Birinciteşrin ÇARŞAMBA

Bugünkü Hava : Hafif Bulutlu

Rasat merkezlerinin tesbit ettiğine göre; bugün hava hafif bulutlu ve mutedil geçecektir. Memleketteki hava vaziyetine gelince; bazı yerlerde yağmurlu ve bazı yerlerde açık olacaktır.

Dünkü hava

Dün sabah hava biraz bulutlu olmuş, öğleye doğru güneş çıkmış, akşama kadar güzelliğini kaybetmemiştir.

Dün rüzgâr şimalden hafif esmiştir. Sürati saniyede 7 milimetredir. Sıcaklık en çok 15, en az 13, hava tazyiki 763 tür

10 uncu ay 1355 Hicri	Gün: 302	Hızır: 176 1352 Rumi
Şaban: 11		15 Birinciteşrin
Güneş: 6,27	— Öğle:	11,58
İkindi: 14,51	— Akşam:	17,11
Yatsı: 18,44	— İmsâk:	4,47

Siyaset âlemi

Madrit önünde

İspanya dahilî harbinin ilk kat'î safhası Madrit önünde bitecek. Fakat bu safhanın burada bitmesi ne hükûmet kuvvetlerinin yenilmesi, ne de âsi kuvvetlerin yenmesi mânasında değildir. Iki mânadadır. Buradaki yenme de, yenilme de Ispanyanın mukadderatı üzerinde olduğu gibi, milletlerarası durum üzerinde derin tesirli olacak, ve bütün Avrupanın siyasetinde kendini hissettirecektir.

Birkaç gündenberi vaziyet, Madride sığınan cümhuriyetçilerin aleyhinde ve Madridi istihdaf eden faşistlerin lehinde görünüyor, bu yüzden Madridin günleri sayılı sayılıyor, Ispanya hâdiselerinin siklet merkezini değiştirerek Madritten Barsolonaya geçmesi ve göçmesi bekleniyor.

Bugünkü haberler Madrit hükûmetinin mukabil taarruza geçtiğini ve birkaç gün evvel âsilerin eline düşen Naval Kanero mevkii önünde âsi kuvvetlere buhranlı saatler yaşattığını bildiriyor. Iskoryal sarayına doğru ilerliyen âsi kuvvetlerin de buna benzer mukavemetle karşılandıklarını hesaba katarsak, âsilerin Madridi zaptetmelerinin kolay kolay mümkün olmıyacağını tahmin etmek, galiba yanlış olmaz.

Bununla beraber vaziyet her tahmini altüst edecek mahiyeti almaya müsaittir.

Fakat bugün de, yarın da bütün gözler Madrit üzerine saplanacak ve her haberi merakla bekliyecektir.

Sebebi, hâdisenin yalnız Ispanyanın komşularını değil, Ispanyaya komşu olmıyan, hattâ Ispanyadan çok uzak olan memleketleri de alâkadar etmesi ve hepsine yeni bir siyaset vechesi vermek istidadında bulunmasıdır.

Bütün Avrupanın Ispanya hâdiseleri yüzünden uğradığı ayrılık devam ediyor ve bu ayrılığın ne neticeler vereceği henüz anlaşılmamış bulunuyor.

Mısırda:

Mısır hükûmeti, Ingiltere - Mısır muahedesini tasdik ettirmek için millî meclisi fevkalâde bir içtima devresine davet etmiş bulunuyor. Bu içtima devresi son teşrinin ikinci günü başlıyacak ve tasdik muamelesinin tekâmülü üzerine nihayet bulacaktır.

Mısır hükûmet reisi Nahas paşanın muahedeyi meclisten kahir bir ekseriyetle geçireceği muhakkak sanılmaktadır. Çünkü meclisteki kahir ekseriyet Veft partisine mensuptur. Bununla beraber Mısır münevverleri arasında muahedenin bazı maddelerine karşı hoşnutsuzluk hissolunduğu kaydolunmakta ve meclis müzakerelerinde bu hissin kendini tebarüz ettirmesi beklenmektedir.

Mısırın münevverleri hesabına kaydolunan bu hoşnutsuzluk, bunların Mısır istiklâlini daha tam, Sudanı Mısıra daha sıkı bir surette bağlı görmek istemelerinden ileri geliyor.

Mısırın idealist gençliğini temsil eden bu cereyan, bugünden fazla, yarın kendini gösterecek ve münevver gençliğin idealini gerçekleştirmesine yarıyacaktır.

Radikal sosyalistler:

Son günlerde adları sık sık anılmakta olan Fransız radikal sosyalistleri Fransada demokratlığı ve cümhuriyetçiliği temsil ederler. Yakın zamana kadar Fransız meclisinde en çok âzası olan fırka idiler. Bugün de Fransız âyan meclisine hâkimdirler. Kuvvetini küçük devlet memurları, mektep muallimleri, esnaf, çiftçi, mütekaitler ve biriktirdiği para ile geçinen sınıflar teşkil eder. Fırkanın radikalliği büyük iş âlemini temsil etmemesindedir.

Büyük Harptenberi Fransada teşekkül eden her hükûmet, radikallerin yardımına muhtaç kalmıştır.

Şimdiki hükûmet te bu yardımdan müstağni kalamıyacak vaziyettedir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Ankaraya giden sefirler

Belçika sefiri Lökler, Cümhuriyet bayramı şenliklerinde bulunmak üzere dün akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Romanya hükûmetinin Ankara ataşemiliteri kaymakam Giorgiu da dün akşam Ankaraya hareket etmiştir

SON HABER

Madrit ordusu mukabil taarruza geçti

Madridin etrafını saran âsilerin siperlerinden biri

[Başı 1 incide]

yare hücumlarına ne için mukabele edemediği anlaşılmış olur.

MADRIDE BOMBA

Bugün âsiler Madridi yine tayyare ile bombardıman etmiş bulunuyorlar. Asilere göre Madritteki kışlalar ile demiryolu, tayyare meydanı tahrip olunmuş ve benzin depolarında yangın çıkmıştır. 1500 metro irtifaında bir duman sütunu da müşahede edilmiş bulunuyor.

Asilere göre Eskoryal tamamile ihata edilmiştir. Malaga valisinin, sağ taraftarı birkaç kişiyi kaçırmak ve rüşvet almak töhmetile anarşistler tarafından idam olunduğu bildiriliyor.

INGILIZ VE AMERIKAN GAZETECILERI MEVKUF

Asiler tarafından yakalanan Nevyork Herald Tribün, Niyüz Kroniki, ve United Pres muhabiri Talaveradan Salamangaya sevkedilmişlerdir. Orada General Franko tarafından kabul edilecekleri bildiriliyor.

Ingiliz ateşemiliteri ile Amerikalı bir banker de yakalanmışlar, fakat sonradan tahliye olunmuşlardır.

FECI TAFSILAT

Paris, 27 (A.A.) — Madritten kaçarak buraya gelen bir Ispanyol Madrit halkının feci yaşama şartları hakkında tafsilât vermiştir. En ufak bir şüphe herhangi bir şahsın soruya çekilmeksizin kurşuna dizilmesi için kâfi gelmektedir. Bu suretle şimdiye kadar Madritte iki bini kadın ve kız olmak üzere 19 bin kişi kurşuna dizilmiştir.

SOVYETLERIN YARDIMI

Moskova, 27 (A.A.) — Sovyet işçilerinin Ispanyol kadın ve çocukları için topladıkları para bugün 47,5 milyon rubleye baliğ olmuştur.

ITALYA - ALMANYA

Londra, 27 (A.A.) — Siyasî mahafil, İtalya ile Almanyanın Baleares adalarında Ispanyanın hâkimiyetini muhafazaya karar vermiş olmalarını ve bu keyfiyetin Hitler - Ciyano mülâkatını müteakip neşredilen tebliğde ilân edilmiş olmasını memnuniyetle karşılamaktadır.

MADRIDE ULTIMATOM

Burgos, 27 (A.A.) — Haber verildiğine göre, General Franko Madrit hükûmetine bir ültimatom vererek bu şehrin derhal teslim olmasını istiyecektir. 48 saat zarfında hiçbir cevap gelmediği takdirde nasyonalistler Madridi silâh kuvveti ile zaptedeceklerdir.

FRANSA FASI DA MUHTARIYET ISTIYECEK

Paris, 27 (A.A.) — Övr gazetesinde Madam Tabouis, General Frankonun 21 Ilkteşrinde Tetouan'daki nasyonalistler kongresinde pek yakında Ispanyol Fasına muhtariyet verileceği suretindeki beyanatı hakkında mütalealar serdetmekte ve Generalin bu kararını Fransaya karşı bir şantaj addetmektedir. Bu suretle Fransa, bir takım üzüntülere düçar olacaktır. Çünkü Fransız idaresinin gerek Fasta ve gerek Sultanın yanıbaşında kendileriyle çarpışmak mecburiyetinde kalmış gören bütün Faslı nasyonalistler Fransadan da ayni muameleyi istemek cesaretini kendilerinde göreceklerdir.

PORTEKIZIN TEBLIĞI

Lizbon, 27 (A.A.) — Dışbakanı Monteiro, Portekizin Madrit hükûmetiyle siyasî münasebatını ne için kestiği hakkında bir tebliğ neşretmiştir.

Sebeplerin başlıcaları, Madrit hükûmetinin Portekiz aleyhinde gayri dostane hareket etmesidir.

MOSKOVA MATBUATI

Moskova, 27 (Hususî) — Izvestia gazetesi bugünkü makalesinde Berlinde İtalya ile Almanya arasında Katalonyanın işlerine müdahale için karar verildiğini anlatarak faşistlik tarafından İspanya cümhuriyetçilerine karşı açılan mücadelenin şiddetlendiğini söylüyor ve "Sovyet aleyhtarı yaygaralar arkasında Akdenizin garp kısmında hâkim bulunan mevzileri ele geçirmek emeli hâkimdir.,, diyor.

İzvestia'ya göre; Almanya ile Italya Katalonya imha yolunu tutacaklardır.

Pravdaya göre; Almanya ile Italya Ispanya cümhuriyetçilerinin inkirazı için çalışmaktadırlar.

RUSYANIN TEKZIBI

Londra, 27 (A.A.) — Sovyet Rusya sefareti Volga Siberie ve Leningrat vapurlarının Barselona gitmiş oldukları haberini kat'î surette tekzip etmektedir.

Ingiltere Almanya İtalya

Üçü Anlaşıp Fransa Açıkta Kalacakmış

Paris, 27 (A.A.) — Almanyanın Londra büyük elçisi Von Ribbentropun Londraya muvasalatını mevzuu bahseden Echo de Paris gazetesi diyor ki:

"Deniz anlaşmalariyle başlıyan Alman - İngiliz mukareneti şimdi daha sağlam bir şekil almaktadır. Londra ile Berlin ve Roma arasındaki mukarenetin başlangıcında bulunmadığını da kaydetmek lâzımdır. Fransa bir kenara atılmak tehlikesine maruz bulunuyor. Halkçı cephe hükûmeti Fransayı infirada sevketmiş ve İtalya ile bozuşmuştur.,,

Müthiş Bir Fırtına

Rüzgâr İngilterede Bir Tramvayı Devirdi

Londra, 27 (A.A.) — Iki günden beri şimalî Atlantik denizinde ve İngiltere sahilinde hüküm süren fevkalâde şiddetli fırtınalar çok mühim hasar yapmıştır. Dünyanın en büyük Transatlantiklerinden olan Quen Mary vapuru altı saat teahhürle Stamp tona gelmiş ve içindeki yolcu ve tayfadan 50 kişi yalpanın şiddetinden yuvarlanarak yaralanmışlardır. Birçok gemiler sahile vurmuşlardır.

Glasgovda bir tramvay rüzgârın şiddetinden devrilmiş ve içindekiler yaralanmıştır

KÜÇÜK HARICÎ HABERLER

Avusturyada gizli bir komünist teşekkülü meydana çıkarılarak yüzlerce mermi ve bomba yakalanmıştır.

* *

Habeşistandaki Italyan kıtaları Goreye 150 kilometrede Lekemti köyünü işgal etmişlerdir.

* *

Japonya, Büyük Okyanustaki adalar üzerinde bulunan mandasının tecdidini Milletler Cemiyeti mandalar komisyonundan talep etmiştir.

* *

Bombay, 27 — Üç günlük bir sükûndan sonra kargaşalıklar tekrar başlamış, sekiz kişi hançerlenmiştir.

* *

Troçki, kendi aleyhinde, Zinovyef hâdisesi dolayısiyle neşriyat yapan birkaç Norveç gazetesini mahkemeye vermiştir.

Balkan Birliğinin Muhafazası

Belgrat, 27 (A.A.) — Başbakan Stoyadinoviç'in Ankarayı resmen ziyareti, bütün siyasî Yugoslav mahafilinde azim bir alâka uyandırmaktadır. Samu Pravea gazetesi diyor ki:

"Bazı coğrafî ve siyasî mülâhazalar, Balkan Birliğinin bugün her zamandan ziyade muhafazasını âmirdir. Balkanlar ihtilâf halinde bulunmazlar ve Balkan menafiine elzem olan Avrupa müvazenesini tutmak için elele bir gurup halinde yürümelidir. Yugoslavya daima sulh idealini ilân etmiş ve bütün komşulariyle teşriki mesai arzusunu teyit eylemiştir. Fakat bugün garpte mevzuubahsolan meselelerin vehametini Yugoslavya tamamen müdriktir ve bizzat büyük devletler için bile kendi emniyetine inanır nekadar güç olduğunu pekâlâ bilmektedir. Binaenaleyh Yugoslavya kendisi gibi düşünen herkese elini uzatmaktadır. Bu yolda Balkanlarda sulhün ve emniyetin müdafaasında teşriki mesaide bulunan Türkiyeye Yugoslavyanın hissiyatını arzetmek için Stoyadinoviçten daha salâhiyettar kimse yoktur. Yugoslâvya Başbakanını, Ankarayı ziyareti münasebetiyle Türk devlet adamlariyle dost ve müttefik iki memleketi alâkadar eden bütün iktisadî meseleleri görüşecek ve Türk zimamdarları ile Balkan teşriki mesaisini, Balkan Antantı çerçevesi dahilinde ve küçük Antanta imtisalen tevsi hususunu da derpiş etmek imkânını bulacaktır. Bittabi bu Balkan Antantının diğer iki rüknü olan müttefik Romanya ve Yunanistan ile mutabık kalmarak yapılacaktır.,,

Dahiliye Vekilimiz

Ankara, 27 (Tan muhabirinden) — Dahiliye Vekilimiz ve Parti Genel Sekreteri bugün Avrupadan buraya döndü, istasyonda Millet Meclisi Reisi, vekiller, ve Dahiliye Vekâleti erkânile Parti umumî idare heyeti âzaları tarafından karşılandı. Ayni tren le Sıhhat Vekili de gelerek ayni zevat tarafından istikbal edildi.

Elişleri Sergisi

Ankara, 27 (Tan muhabirinden) — Elişleri ve küçük san'atler sergisi yarın açılacaktır. Sergide 10 bin parça eşya vardır. Istanbul müzelerinde 500 bin liraya sigortalı olan tarihî Türk elişleri de sergide çok kıymetli bir köşe teşkil ediyor.

Yugoslav - Türkiye dostluğunun esası:

Dışarda barışçı, içerde halk saadeti ve millî müdafaa

Ankara, 28 (A.A.) — "Ulus,, gazetesi,, Yugoslavya başbakanı B. Stoyadinoviçin Ankarayı ziyareti münasebetiyle Falih Rıfkı Atayın aşağıdaki makalesini neşretmektedir :

Dost ve müttefik Yugoslavyanın muhterem başvekili bu sabah Cumhuriyet merkezine geliyor. Refikası bu ziyarete müstesna bir şeref ve başlıca Yugoslav gazeteci ve muharrirlerinden mürekkep bir grup, iki memleket güzideleri arasında yeni bir temasa fırsat vermektedir .

Marsilya faciası, Yugoslav milleti için unutulmaz bir matem olduğu kadar onun rüştü, vahdet ve kuvvet iradesi hakkında bir imtihan teşkil etti.

Dostlarımız şüphesiz unutmamışlardır: O zaman Türkiyenin istırabı nekadar derin olmuşsa, bu acı tecrübenin ancak, Yugoslav güzidelerini ve halk yığmlarını, mücadelesi asırlarca süren millî eser etrafında saf sıkıştırmıya yarayacağı hakkındaki hükmü ve kanaati de o kadar kat'îdi. Orta Avrupa ile Balkanlarda barış ve istikrar istiyen herkes, Yugoslavyasız böyle bir nizamın bir hayalden ibaret kalacağını bilir. Dost devletin politika liderleri, yalnız vatanlarının talii değil, Avrupa sulhünün talii bakımından da ne ağır vazife ve mes'uliyetleri olduğunu ne kadar iyi anladıklarını pek az zamanda ispat ettiler.

Milletin akıl sağlığı, süratle politika hırslarının üstüne geçti böyle buhran anlarında toplamak birleştirmek ve sevketmek faziletleri olan bir şahsiyetin ehemmiyeti ne kadar hayatî olduğu söz götürmez: Mösyö Stoyadinoviç işte bu şahsiyet olmuştur

Meslektaşlarımızla birlikte Yugoslavyayı gezdiğimiz zaman bütün temasların, bize Mösyö Stoyadinoviçin memleketin her tarafında, nasıl bir itimat ve sevgi telkin etmiş olduğunu göstermiştir. Karar ve samimiyet, millî eserin şeref ve kuvvetini her türlü mülâhazaların üstünde tutmuş ve onun muhafazası için hiçbir fedakârlığı esirgememek sulha ve Yugoslav dostluklarına bağlı kalmak, heyecanlı bir vatanperverlikle soğuk kanlı muhakemeyi eşetmek: Muhterem devlet adamının, her tanıştığı üzerinde bıraktığı ilk tesirler bunlardır. Ankarada kendini görecek olanlar yalnız bir politika ve hükûmet adamının değil, millî bir hareket liderinin karşısında bulunduklarını hissedeceklerdir.

Yugoslavya ile Türkiye dostluğunu vasıflandıran esaslar, dışarda barışçı olmak, içerde halk saadetine ve memleket umranına çalışmak, ve millî müdafaalarını, milletlerinin sarsılmaz ve yenilmez hayat iradelerine timsal kılmaktır. Nazik zamanlar geçiriyoruz. Cihanşümul buhran, bölge bölge harp tehlikesini önlemek ve sulh davasına sadık kalmak istiyenlerin danışma ve azmini zarurî kılıyor. Sulhün kıymetini, Yugoslavya ve Türkiye, ve onların Balkanlı dostları kadar kimse takdir etmez. Tuna ve Adriyatikten Kafkas, Mezopotamya ve Suriye hudutlarına kadar, koca bir âlem sulhe karar verdiği zaman, her tarafta harp fikrine karşı mücadele etmekte olanlar, bu karardan kuvvet alacaklar, enternasyonal barış müesseseleri, kendilerine, geniş bir mesnet bulacaklardır.

Mösyö Stoyadinoviçi ve onun şahsında kardeş Yugoslav milletini selâmlarız. Atatürk devrinde hürriyetini elde etmiş olan Türk kadınlığı, Madam Stoyadinoviçin ziyaretinden Yugoslavyalı hemşirelerine sevgi ve selâmlarını göndermek için istifade etmeyi bahtiyarlık bilecektir.

Bu münasebetle, Türk gazetecileri namına, Mösyö Stoyadinoviçe, bize güzide Yugoslav meslekdaşlarımızla bir daha konuşmak fırsatı verdiği için teşekkür etmek isteriz.

Avusturya — Macar

Budapeşte, 27 (A.A.) — Avusturya Dışbakanı Şmid ile Macar hükûmet erkânı arasında yapılmakta olan müzakereler bu akşam bitmiştir. Şmid yarın Macaristandan ayrılacaktır.

Ankarada Bir Gün

[Başı 1 incide]

lâyetlerimizde Arjantin ve Avustralya ölçüsünde hayvan yetiştirme imkânları bulunduğu görülmüştür. Bu imkânların tahakkuku için bütün engeller ortadan kaldırılacak, icap eden bütün kolaylıklar gösterilecektir. Trabzonda büyük et sanayii kurulması iki frigorifik vapurla et nakliyat ve ihracatına girişilmesi projeler meyanındadır.

Istanbulun pahalı et yediği günler sona yaklaşmıştır. Büyük bir şehrin en mühim gıdası üzerindeki ağır vergi yerine şehre başka varidat membaları gösterilmesi tasavvuru vardır.

Yeni işler

Eğirdir pamuk müstahsilinin pazarlara nakledilmiyen iyi cins pamuğundan istifade için Eğirdire bir iplik fabrikası kurulması projeler meyanındadır.

Yarın açılacak elişleri sergisini gezdim. Iktisat Vekâletinin çok güzel düşüncesinin tatbikata çevrilmesini sergi komiseri Salâhaddin Refik Ince zevkle başarmıştır. Teşhir edilen Türk sanat eserleri şunu gösteriyor: Geçen asırların Türk san'atleri ölmemiştir. Sergide bir taraftan eski günlerin harikalı eserlerinden seçilmiş nümuneler vardır; bir taraftan da en ufak bir teşvikin ve kolaylığın derhal nekadar geniş bir yaratıcı faaliyete ankılâp ettiği hayretle görülüyor. Oyle ümit ediyoruz ki, bu sergi ancak bir mukaddeme olacak ve binlerce Türk ailesine elişleri yüzünden tam kazanç imkânı veya ikinci bir kazanç yolu temin edecek teşekkül ve imkânlara yol açacaktır. Bu serginin hiç olmazsa bir kısmını mutlaka Istanbul ve Izmir olsun görmelidir. Türk elişleri sergisini Avrupada da dolaştırmalıyız. Hiçbir yazı propagandasının yapamıyacağı tesiri böyle bir sergi yapabilir.

Bir günde

Ankarada geçirdiğim bir günün bendeki intibaı şudur: Türk milleti iktisadî kalkınmasının yeni büyük devresini haricî yardıma mühtaç olmadan başaracak kuvvet ve imkânlara maliktir. Milletimizin uzun ve zahmetli çalışma senelerinde ektiklerinin mahsulünü almaya başlıyacağı, maişet ve ihtiyaç seviyemizin Türklüğe lâyik mertebeye çıkacağı günler yakındır.

Ahmet Emin YALMAN

Kral Karol Prağa Gitti

Küçük Antantı Sağlamaya Gittiğini Söyledi

Bükreş, 27 (Tan) — Kral Karol yanında Veliaht Mişel ve Hariciye Nazırı Antonesko olduğu halde dün akşam hususî trenle Çekoslovakya Reisicümhuru Benesi ziyaret etmek üzere Sinaiadan Prağa hareket etmiştir .

Bu münasebetle bütün Rumen gazeteleri Romanya ile Çekoslovakya ve bütün Küçük Antant devletleri arasındaki samimî münasebetlerden ve kırılmaz rabıtalardan bahsediyorlar

Bükreş gazetelerinden biri bu münasebetle Kral Karol, Çekoslovakya Cumhurreisi Beneş ve Yugoslavya Başvekili doktor Stoyadinoviçin beyanatını neşretmektedir.

Kral Karol "Küçük Antantın birliğini sağlamlamak ve kuvvetlendirmek için Prağa gidiyorum,, demiş ve Küçük Antantın da, Balkan Antantının da sulhe mesnet olan iki kuvvet olduğunu ilâve etmiştir .

Doktor Benes, Küçük Antantın emniyet veren kuvvetli bir kütle olduğunu söylemiştir .

Doktor Stoyadinoviç, Yugoslavya dış siyasetinin müttefiklerle dostane, diğer devletlerle normal şerait içinde yaşamağa istinat ettiğini anlatmıştır.

Misafirimiz G. Aydeman

Dost General Ankarada Merasimle Karşılandı

Ankara, 27 (Tan muhabirinden) — Birkaç gündenberi memleketimizin sevgili misafiri bulunan Sovyet Hava Generali Aydeman bugün buraya geldi, istasyonda Türk Hava Kurumu Reisi Fuat, Millî Müdafaa hava müsteşarı Albay Celâl, Ankara mevki ve merkez kumandanları, Sovyet sefareti erkânı tarafından karşılandılar, bir askerî müfrezemiz de selâm resmini ifa etti. Bu esnada bando enternasyonal ve Istiklâl marşlarını çalıyordu.

Türk Hava Kurumu tarafından muhterem misafirimiz şerefine bir ziyafet verilmiş ve çok dostane nutuklar irat edilmiştir .

FELEK

Kadınların şecaati

Şikago salhane müdürünün tuttuğu bir istatistiğe nazaran öküzlerin nasıl kesildiğini, domuzların nasıl yüzüldüğünü, kuzuların nasıl boğazlandığını görmeğe gelenlerin üçte ikisini kadınlar teşkil ediyormuş. Diğer taraftan İspanya harbindeki yırtıcılık sahnelerini nakledenler de kadınların, erkeklerden ziyade kan dökmekte olduklarını ileri sürüyorlar. Ve bu iki müşahedeyi birleştiren bir gazete de kadınların canlı mahlûkların en yırtıcısı olduğunu yazıyor.

Dostlarımdan bir feminist tanırım. Gazetede gördüğüm bu mütaleayı kendisine söyledim:

— Doğrudur, dedi. Dünyada kadınlar kadar yırtıcı mahlûk yoktur ve bu yüzdendir ki ipekli çorap fabrikaları ihya olmuştur. Salhaneyi gezmek keyfiyetine gelince; malûm ya! Salhanelerde kesilen hayvanların yüzde doksanı erkektir. Dişi hayvan kesilsin de bakınız hiçbir kadın gider görür mü? Bu hareket sırf iki cins arasındaki tahteşşuur rekabetin bir tezahürüdür.

— Ya harp etmelerine ne diyelim?

— Korkudandır, azizim, korkudan! Şakayı bırakın Allahaşkına! Üst kata yalnız çıkamıyan bayanların şimdi bir de şecaatinden mi bahsedeceğiz? Kalabalıkta teravih namazının sevabına iştirak eder gibi olan hareketleri bir tarafa bırakalım da bir kadın bölüğünün içine ya bir fare, yahut bir çekirge bırakalım.. Allah, allah! Seyreyleyin hezimeti kahkariyeyi o zaman!

Dedi ve gülerek arkamı okşadı.

B. FELEK

NASIL YAZIYORUZ?

Meb'us Groussau derhal o zaman başvekil olan Klemansoya müracaat ederek mülâkat istedi. — Kurun, 24. 10. 1936.

Clemenceau "derhal o zaman başvekil,, olmamış, M. Groussau, o zaman başvekil bulunan Clemânceau'ya derhal müracaat etmiş.

*

. . . dostları arasında yerim olup olmadığını bilmiyorum ve zannedersem olamaz. — fa. TAN, *26. 10.936.*

"Galatı meşhur" a söz olmaz ama şu "zannedersem" sözüne yazıda da, konuşma dilinde de tahammül edemiyorum. "Zannedersem gelecek", "onun gelmesi benim zannetmeme mütevakkıftır" demektir. Zannederim gelecek, zannederim olamaz.. Burada şart sigası kullanmağa ne lüzum var?

*

. . . bir kısmına ilişik ettiğim... — M. Turhan Tan, Cumhuriyet, *26. 10. 936.*

Türkçeyi ne de güzel "yazmışlık ediyor!"

*

Tiyatro... Güzel - Sanatları içine alan sekizinci Güzel Sanattır. Sahnede Güzel Sanatların her kolu vardır; tiyatro mimardır, heykeltraştır, ressamdır, şiiri vardır, musikisi, dansı vardır. Güzel - Sanatların yedisini kül halinde canlandırır... — Selâmi Izzet, Tiyatro konuşmaları, s. 16.

Muharririn bahsettiği Güzel - Sanatları sayın: mimari bir, heykeltraşlık iki, resim üç, şiir dört, musiki beş, dans altı. Halbuki muharrir "Güzel - Sanatların yedisini" diyor ve tiyatronun sekizinci Güzel - Sanat olduğunu söylüyor.

Gerçi Güzel Sanatlar yedidir ve yedincisi... tiyatrodur

Ahfeş

Mahkemelerde

Karışık Bir Sahtekârlık İşinin Muhakemesi Görülüyor!

Bin dokuz yüz otuz dört senesi Temmuzunda Lâzaro adlı yaşlı ve zengin bir adam Pangaltıda akrabasından Madam Aspasyanın evinde ölmüştür. Lâzaronun Aspasyadan daha yakın akrabasından Sarafim adlı genç bir yeğeni vardır.

Sarafim Sultanahmet sulh birinci ceza hâkimi Reşide, suçlu mevkiinde bulunan Koçoyu göstererek derdini şöyle yanıyordu:

— Bay hâkim, bu Koçonun birçok adı var... Lâz Koço, Kıvırcık Koço, Papadopulo Koço, Papadopulo Kostantin... Dayımın bankadaki parasını alan budur. Ilya ile Aspasya da buna yardım etmişler..

Hâkim, arzuhali okudu, iddia şu:

Lâzaro öldükten sonra Lâz Koço onun namına (1500) liralık sahte bir borç senedi yaparak icraya koymuş ve Aspasyaya da bir ödeme emri tebliğ ettirmiştir. Aspasya esasen Koço ile anlaştığı için bu ödeme emrine itiraz etmemiş ve böylece de borç kesbi kat'iyet etmiştir. Bir müddet sonra yine Koço senetteki imzası olan Papadopulo Kostantin namına icra vasıtasiyle Aspasyaya ikinci ihbarname göndererek borcun ödenmesini istemiş ve aksi takdirde haciz yoluna gidileceğini bildirmş.

Üçüncü icra dairesi bu tebliğat üzerine postadan teahhütlü bir mektup almıştır. Bu mektupta "Lâzaronun adresini verdiği banka parası vardır. Borcunu oradan alınız,, denmiştir.

İcra dairesi, o bankaya memurunu göndermiş ve hakikaten Lâzaronun orada parası bulunduğunu tesbit ettiği için haczetmiş ve alacaklı Papadopulo Kostantine vermiştir.

Sarafim dayısı Lâzaronun bankada parası bulunduğunu bildiği için veraset ilâmı çıkarmış, bankaya gitmiş, paranın yerinde yeller estiğini görünce bu şikâyeti yapmıştır.

Polis tahkikata başlamış, alacaklı Papadopulo Kostantinin senetteki adresini almış ve Pangaltıda 12 numarada bunu aramıştır. Bu adreste öyle bir adam bulamadığını tesbit edince Koçoyu, Aspasyayı ve kardeşi İlyayı yakalamıştır. Koço ve Aspasya poliste her şeyi olduğu gibi itiraf ettikleri halde dün mahkemede her şeyi inkâr ettiler. Koço:

"— İcra memurunu çağırınız, eğer parayı bana vermişse en büyük cezaya razıyım.,, diyordu.

Hâkim Reşit:

"— Koço, Aspasya.. Ben sizin ikinizi serbest bırakamadım. Tevkif ediyorum. İlyanın şimdilik tevkifini icap ettirir deliller yoktur. Onu serbest bırakıyorum.,, dedi. Müddeiumumilik, mevkufları tahkikatın tamiki için polise iade etmiştir.

İdamları istenilen suçlular

Dört sene evvel Çatalcada bir cinayet işlenmiş, Çolak Halil adlı bir çoban dere başında kurşunla öldürülmüştü. O vakit suçlu olarak Mehmet, Aziz ve Arif tevkif edilmişlerdi. Ağır ceza mahkemesi geçenlerde bu cinayetin muhakeemsini bitirmiş ve müddeiumumî Muhlis, suçluların idamlarını istemiştir. Dün suçluların vekili müdafaasını yapmıştır. Muhakeme, karar için talik edilmiştir

Bir Papas Anasını Öldürmüş!

Müddeiumumiliğin kapısı önünde tıknaz, yaşlı, iyi giyinmiş bir Madam iki gözü iki çeşme ağlıyor:

— Ah keşke öleydim de bunları görmiyeydim.

— Madam derdiniz ne?

— Ne olacak bizim oğlan beni ölmeden mezara koymuş. Olü kâğıdı çıkarmış, ayda verdiği 900 kuruş nafakayı kesmek için..

— Sizin oğlan kim?

— Papas...

— Nerede?

— Samatyada Aya Mina kilisesinde... Ben ona süt verdim. Askerliğinde para yetiştirdim. Yemedim yedirdim, giymedim, giydirdim. Papas mektebinde okuttum da bak şu başıma gelenlere... Sen olsan ağlamaz mısın?

Yanındaki genç kız:

— Mama gel arzuhali müddeiumumîye verelim, dedi.

Beyoğlunda Peşkir sokağında 32 numarada oturan Madam Kalyopi istidasını müddeiumumîye verdi. Elinde de bir tutam evrak vardı. Iddiası şu idi:

Şimdi Samatya kilisesinde papaslık yapan oğlu Kostantin annesine bakmıyormuş. Madam Kalyopi geçen sene papas aleyhine bir dava açmış ve ayda (9) lira nafaka hükmettirmiş. Papas üç ay üçüncü icraya dokuzar lira nafaka vermiş. Madam Kalyopi dördüncü ay icraya gelmiş ve mührünü uzatarak oğlundan kesilen (9) lirayı istemiş. İcra memuru hayretle Madamın yüzüne bakmış ve bir sahtekârlık karşısında kaldığını ileri sürerek polise bile müracaat etmiş:

— Madam Kalyopi ölmüş. Oğlu ölüm ilmühaberini de bize getirdi ve kaydini kapattı. Sen kimsin? diye sordurmuş. O vakit Madam Kalyopinin vaziyeti anlaşılmış ve tahkikata başlanmıştır. Müddeiumumilik tahkikata el koymuş ve Beyoğlu nüfus dairesinden Madam Kalyopinin kaydini istemiştir.

Bugün matinelerden itibaren gostermeye

Bir zelzele... Bir kasırga mı?... Hayır!... Bu bir kahkaha tufanıdır ki

SARAY ve **SAKARYA** sinemaları birden

başladıkları ve ŞARLO'nun 4 senedenberi çevirdiği yegâne ve hakikî 11 kısımlık

Asrî Zamanlar büyük filminde **ŞARLO** (Charlie Chaplin)i

Alkışlayan binlerce seyircilerin kahkaha tufanı ile her iki sinemanın sarsılmasıdır.

Büyük Manyatizmacı ve Illüzyonist

Pr. ZATİ SUNGUR

MAKSIM Tiyatrosunda

Pek kısa bir zaman sürecek olan temsillerine görülmemiş bir muvaffakıyetle devam ediyor.

Cümhuriyet Bayramında ne yapacağınızı hiç düşünmeyiniz. Doğru MAKSIM'e ZATI SUNGUR'u görmeye koşunuz. Bayram münasebetiyle perşembe, cuma günleri ve her cumartesi pazar saat 17 de matine. Geceleri saat 21 de suvare. Fiyatlar: 100 - 60 - 40 kuruştur. İçerde ayrıca konsumasyon yoktur.

KALİENTE

KALİENTE : de sıcak aşk şarkılarını dinleyiniz.
KALİENTE : de İspanyol güzellerile dans ediniz.
KALİENTE : nin esmer güzelleri zevk saçıyorlar.
KALİENTE : de (La Muşaşa) yı öğreniniz.
KALİENTE : de kırmızılı kadının sözlerini dinleyiniz.
KALİENTE : de 12 güzel yıldızı siz de görünüz.
KALİENTE : nin şarkıları, dansları, güzelliğine hayran olacaksınız.
KALİENTE : Aşk ve zevk filmidir. Mutlaka görünüz.

DOLERES DEL RİO

TÜRK Sineması

Yarın matinelerden itibaren

TEPEBAŞI DRAM KISMI

Bugün akşam saat 20,30 d BIR KADINI HAYATI FRANSIZ TIYATROSU OPERET KISMI

Bugün gündüz saat 14 de Çocuk Tiyatrosu FATMACIK, akşam saat 20,30 da DUDAKLARIN

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Sinemacılık tarihinin bugüne kadar yarattığı En büyük-En muazzam-ve en güzel filmi

EHLİ SALİP MUHAREBELERİ

TÜRKCE SÖZLÜ

2 devre 16 kısım BİRDEN gösterilecektir.

BUGUN Matinelerden Başlıyarak **İPEK** Sinemasında ve **IZMİRDE ELHAMRA** Sinemasında

Fransızca kopyası bu akşam MELEK sinemasında Dikkat: Filmin uzunluğundan dolayı seanslar saat 2-4,15-6,30 ve geceleri saat tam 9 dadır. CÜMHURIYET BAYRAMI şerefine yarından itibaren İPEK sinemasında. Her gün saat 11 de Tenzilâtlı matine vardır.

YEMEK LİSTESİ

Hafif yemekler — Paça dondurması, bamya kuşhane piliçli, erik hoşaf.

Ağır yemekler — Palamut fırında domatesli, ıspanak kavurması yumurtalı, lokma .

Kayıp — Mülga İstanbul darülfünunundan bilâhare diploma ile değiştirmek üzere 932-933 ders yılında aldığım vesikayı kaybettim. Diplomamı alacağımdan hükmü yoktur.

3607 numaralı Edip

Osmanlı Bankası İLAN

% 5 faizli, 1918 tarihli istikrazı dahili tahvilleri hamillerine

1 Sonteşrin 1936 vadeli, ve No. 38 li kupon bedelinin, 1 Sonteşrin 1936 tarihinden itibaren Osmanlı Bankasının Galata ve Ankara idareleriyle vilâyet merkezlerindeki bütün şubeleri gişelerinde ödeneceği ilân olunur.

20 — Türk lirası itibarî kıymetli beher tahvil kuponuna mukabil kâğıt para olarak 50 — kuruş verilecektir.

DİPLOMALI ECZACI Aranıyor

İstiyenlerin Yeni Postane arkasında MAZON ve BOTTON ECZA DEPO suna müracaatları.

TAN

BONE VE ILAN ŞARTLAR

	Türkiye için	Dışar için
Bir aylık	1 50	— —
3	4 —	8 —
6	7 50	14 —
1 yıllık	14 —	28 —

İlân için ilâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir

Küçük ilânlar doğrudan doğruya idaremize alınabilir

Küçük ilânlarm 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır Bir defadan fazla için yekûnda % 10 kuruş indirilir

Günü geçmiş gişeleri 5 kuruştur

İstanbul Defterdarlığında:

Eyüpte Şah Sultan mahallesinin Bahariye caddesinde eski 20/2 numaralı İplikhane kışlasına akmakta olan iki masura Kırk çeşme Suyunun beher masurası parası peşin ve nakit verilmek şartile yüz yirmi lira muhammen bedel üzerinden açık arttırma usulile satılacaktır. İsteklilerin 12/11/936 Perşembe günü saat on dörtte on sekiz liradan ibaret muvakkat pey akçelerile Milli Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (M.) (2549)

Istanbul Nafıa Müdürlüğünden:

16/11/936 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul Nafia Müdürlüğünde "5841,, lira keşif bedelli Topkapı sarayında, Arkeoloji ve Türk İslâm eserleri müzelerinde ve Bağdat Köşkü ile hazine kovuşunda yapılacak tamirat işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasile buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat "439,, liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ve en az "5000,, liralık bu işe benzer iş yaptığına dair gösterecekleri vesika üzerine Nafia Müdürlüğünden almış olduğu müteahhitlik ve Ticaret Odası vesikaları ile 16/11/936 Pazartesi günü saat 15 e kadar Nafia Müdürlüğüne gelmeleri. "2556,,

Gece Yarısı

No. 80

Mahmut YESARI

— Bilmiyorum... Benim odama girmediler.

— Dışardan ses, filân duymadın mı?

— Uyku sersemiydim; doğrusu, bir şeycik duymadım.

Bilâl, kendi kendine söylenir gibi mırıldandı:

— Kafasına vursalar, kapı çalmıyor, sanacak... Ben de, tam soracak adamı buldum.

Sesini yükseltti:

— Sonra?.. Sana, geç vakit, ne diye gelmişler?

Yaşlı kadın, tekrar bir boru çiçeği cıgarası yakmıştı:

— Sırasile anlatacağım... Gece, İclâl Hanımla beraberlermiş...

— Sana mı söylediler? Ne münasebetle?

— İclâl Hanımla beraberdik! dediler.

— İclâl Hanımın evinde mi imişler?

Sabahatin anası bön bön baktı, cıgaradan dudaklarına yapışan küçük bir çöpü, tükürür gibi uzaklara attı:

— Orasını da pek anlıyamadım. Yalnız bana; bu sabah için; erkenden bize gel! dediler..

— Seni, niçin çağırdıklarını sormadın mı?

— Pek mi lâzım? dedim. Muhakkak gel! Hem erken gel! dediler. Ben uyku sersemiydim; onlar da, uykusuzdu. Fazla soramadım. Yalnız, çıkarlarken Sabahat; yarın, bizim işimiz var, erken gideceğiz; yemeği filân sen yap, dedi. Sabahleyin, alacakaranlıkta kalktım, apartmanlarına gittim. Kapıcı; onlar, erkenden çıkıp gittiler; dedi. Nereye gittiklerini kapıcıya söylememişler; anahtarı da bırakmamışlar. Ben, kapının önünde kaldım. Belki, yakın bir yere gitmişlerdir, döner gelirler, diye bir eyyam bekledim. Orada, boşuna durmaktan canım sıkıldı...

Canı sıkıldığı hatırma gelince, yaşlı kadın, hıçkırmıştı:

— İki saatten...

Hıçkırıp soluk alıyordu:

— Fazla... Bekledim...

Elinde kahve tepsisile gelen garson Yorgoyu görünce, Bilâl, bağırdı:

— Çabuk gel... Hanımın hıçkırığı kesilsin...

Yaşlı kadın, uzun bir soluktan sonra:

— Geçti, dedi.

Bilâl, ondan fazla rahat etmiş gibiydi:

— Oh! Geçsin... Bilirsin, ben, sinirli adamımdır. Çok fena oluyorum.

Yaşlı kadın, kahvesini yudum yudum sindirerek içiyordu:

— Orada duramadım, buraya geldim. Halbuki burada da yoklar.

— Sun'ullah Beye ne soracaktın?

— Acaba, onlarda mı, diye?

Bilâl, önce yarı anlamıştı, fakat sormaya korktu, yaşlı kadının anlatmak için sıkılacağını ve tekrar hıçkırmaya başlıyacağını aklına getirdi, titredi. Bu irkiliş, karanlık noktaları, birden kafasının içinde aydınlatıvermişti:

— Anladım... Sun'ullah Beye, soracaksın... Ama, şimdi Sun'ullah Beyden bir şey soramazsın.

— Evet... Biliyorum.

Bilâl, cebinden çekirdek tesbihini çıkardı, avucunda oynuyordu:

— Gece, Mevlûtla Sabahat, sana uğradıkları zaman, saat kaçtı?

Yaşlı kadın, düşündü:

— Çok geçti, sabaha karşıydı.

Bilâl, hiddetle bağıracaktı. Fakat karşısındakinin hıçkırığı tutmasından ürküyordu, tesbihi ile birlikte elini ağzına götürdü:

— Yok, pardon... Pardon...

Kadın, şaşırmıştı:

— Ne vardı?

Bilâl, başını iki yana sallıyarak gülüyordu:

— Hiç... Hiç... Sen de, adamakıllı lâkırdı söylemiyorsun ki... Çok geçti, sabaha karşıydı! Bu da lâf mı? Ben, sana, saat kaçtı? diye soruyorum.

— Saate bakmadım, doğrusu...

— Sabaha karşıydı, dediğin, ne zaman meselâ?

Yaşlı kadın, gözlerini uzaklara dikmişti; hatırlamaya çabalıyordu; hıçkıracak gibi yutkundu:

— Dur bakayım...

Bilâl, ürkmüştü:

— Allah aşkına, hıçkırmadan söyle...

Yaşlı kadın, hatırlamıştı:

— Onlar gittiler... Az sonra... Oyle ya, az sonra, karşıki komşunun kapısı kapandı... Az sonra da...

O, tane tane söylerken, Bilâl, başını uzatmış, dikkatle dinliyordu:

— Evet, biraz sonra?..

— Bizim alt kattaki kiracı kalktı, aşağıya mutfağa indi...

Bilâl, ağır ağır doğrulmuştu, gözlerini devirerek baktı; elindeki tesbihi fırlatıp yere attı:

— Ben de durmuşum da, lâf söyliyecek, diye ağzımın içine bakıyorum... Soracak, anlıyacak adamı bulmuşum!

Ayağa kalktı, onun taklidini yapıyordu:

— Onlar gittiler... Karşıki komşunun kapısı kapandı... Biraz sonra, alt kattaki komşu mutfağa indi...

Tavana, duvarlara, kapılara bakıyor, söyleniyordu:

— Biraz sonra... Nekadar biraz sonra... Yarım saat mi, üç çeyrek mi?.. Karşıki komşu kimdir? Necidir? Nereden, ne zaman gelir? Onun gelmesi neye işarettir. Biraz sonra!.. Nekadar sonra?.. Alt kattaki komşu mutfağa niçin iniyor?.. Alıklık bende!

Eğildi, yere attığı tesbihini arıyordu; elleri pantalonunun cebinde; başı, göğsüne düşük, ıslak hindiler gibi pis pis düşünerek, vestiyerle büfe arasında dolaşan garsona seslendi:

— Yorgu, be... Demin tesbihimi attım...

Yorgo, durmuştu:

— Nereye attındı?

— Buraya... Sokağa atmadım ya.. Sen bugünlerde toprağa bakıyorsun; Gözün hep yerde... Bulursun...

Yorgo, kısa bir aramadan sonra tesbihi bulmuştu, Bilâle verdi; yüzünü buruşturdu:

— Ben de iyi, kıymetli bir tesbih sandım!

Bilâl, tesbihi aldı, omuzu üstünden garsonu süzdü:

— Sen de avanakmışsın ya!.. Kıymetli tesbihin bizim elimizde işi ne?.. Haydi, yanlışlıkla bulundu diyelim; kaldırır da yere atar mıyım?.. Bunları görüyorum da, akıldan yana, kendi halime şükrediyorum.

Fuvayyenin kapısını açtı, dışarı çıktı. Pasajdan sokağa doğru yürürken kendi kendine söyleniyordu:

— Bu meselenin anahtarı Mevlûtla Sabahatte... Sun'ullah, plânlarının suya düştüğünü anladı galiba!.. Şimdi Fofoyu tav etmek istiyor... Ama na geldi ha?.. Onun yelkenleri suya indirmesi, Fofonun işine gelir... Beklediği de bu, idi. Şimdi, yükünü yukarı yığar artık! Hakkıdır; adımını hesaplı atan, ziyan etmiyor... Fofonun kendisine sorarsan, hiçbir şeye aklı ermez; bir şey bilmez; masumi, sütkuzusu bir yavrucak....

Caddeye çıkınca Bilâl, paltosunun yakasını kaldırdı; gideceği yeri, bir türlü kestiremiyordu :

— Nereye gitsem?. Sabahatin anasının hıçkırıklarına fena sinirlendim; tiyatroya dönemem.. İclâl Hanımın evine gitmek var amma, Sun'ullahla aralarında ne oldu, ne geçti?.. Bilmiyorum ki... Mevlûtla Sabahati görmeli,.. Onlar, sabah sabah, hangi cehenneme savuştular?

Caddedeki şekerci dükkânının camekânından saate baktı :

— Üç buçuğa geliyor... Mevlûtla Sabahat, tiyatroya gelmediler. Acaba, eve dönmüşler midir? .

[Arkası var]

TAN

Gündelik gazete

Başmuharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün Meseleleri

Stoyadinoviçin ziyareti

Dostumuz Yugoslav hükûmetinin Başvekili iki gündür aramızda bulunuyor .

Türkiye Cümhuriyet bayramında ecnebi devlet adamlarının Ankarayı ziyaret etmeleri âdet olmuştur. Fakat Stoyadinoviçin bu defa Türkiye - ye gelişi yalnız bu âdetin yerine gelmesi için yapılmış bir ziyaret değildir. Bunun ayni zamanda siyasi bir mânası vardır .

Belçika bitaraflığını ilân edip eski ittifaklarla olan alâkasını kestikten sonra herkesin gözü Orta Avrupaya çevrildi. Çekoslovakya ile Romanyanın da ayni şekilde hareket ederek bitaraflıklarını ilân edeceklerinden korkuldu. Tam bu sırada Romanya Başvekili ansızın Belgrada gitti. Avrupa gazeteleri Küçük Antantın da parçalanmak üzere olduğunu haber verdiler .

Çekoslovakya Hariciye Nazırı mecliste beyanatta bulunarak bu ihtimalleri reddetti. Kendi hükûmetinin eski ittifaklara sadık olduğunu, ve harici siyasetinde bir değişiklik bulunmadığını söyledi .

Fakat Romanya hükûmeti yeniden dostluğunu ve ittifaka bağlılığını teyide lüzum görmedi .

Yalnız bu sırada dikkate çok şayan bir hâdise oldu. Bulgarlarda Balkan ittifakına karşı gösterilen mu - habbet ve sempati arttı, Bulgar nazırları ve Bulgar matbuatı Balkan ittifakının lehinde neşriyatta devam ediyorlar .

Yugoslavya bir taraftan Küçük Antanta, bir taraftan Balkan ittifakına bağlıdır.

Orta Avrupada ve Balkanlarda yeni cereyanlar ve yeni hareketler göründüğü bir sırada Yugoslav Başvekilinin Ankarayı ziyareti her halde bu dostluk ve ittifakların kuvvetlenmesi hesabına faydalı bir alâmettir.

* * *

Ziya Gökalp

Evvelki gün ölümünün on ikinci yılı münasebetiyle Ziya Gökalpın hatırası tes'it edildi .

Ziya Gökalp hâlâ içimizde yaşayan yegâne büyük Türk mütefekkir ve âlimidir .

Ziya Gökalp yeni Türkiyenin ideolojisini yapan adamdır. Memlekete milliyet duygularını ilk aşılayan o olmuştur. Eski devrin köhnemiş ideolojisini yakarak, inkılâbın ideolojisini bir program halinde ortaya atan o olmuştur .

Ziya Gökalp ayni zamanda Türkiyenin beynelmilel ölçüde ilk âlimidir. Bu memlekete felsefeyi ve sosyolojiyi ilk getiren o olmuştur .

Siyasi ihtiras ve kavgalar içinde temiz kalan, günlük hayatın âdilliklerinden sıyrılarak ilmin ve idealin serin ve yüksek havası içinde yaşayan Ziya Gökalp bugün de fikirde, bir çok hususlarda liderimizdir .

Onu anmak, ona borcumuzu hatırlamak için lâzımdır. Eminönü Halkevi gençlik namına bu vazifeyi yapmakla hepimizin takdir ve şükranını kazanmıştır .

* * *

Halkın dilekleri

Halk Partisinin an'ane haline gelmeğe başlıyan güzel bir itiyadı var: Her yıl parti ocakları kendi mmtakalarında bulunan halkın dileklerini topluyor. Bunları merkeze bildiriyor. Bu dileklerden icrası kabil olanların yerine getirilmesine çalışılıyor.

Bu usul, partinin halkla doğrudan doğruya temasına, onların ihtiyaçlariyle doğrudan doğruya alâkadar olmasına yardım ettiği için çok faydalıdır .

Yalnız halkı dinleyen, onun dileklerine kulak veren Halk Paritisinin, halkın dili olan gazetelerin de dileklerine ehemmiyet vermesini, ve bizim memleket ve şehir namına istediğimiz şeyleri de halkın dilekleri arasına katmasını rica ederiz.

* * *

Küşat resimleri

Son gelen Ulusta Falih Rıfkının bir yazısından:

"Cümhuriyetin yıldönümü için o kadar çok küşatlar yapılacak ki, yalnız bunların edebiyatı bir gazete başmuharririne bir aylık sermaye olabilir. Biz 29 birinciteşrin günü, eski ve unutulmaz bir hatırayı değil, onun yepyeni inşa sırlarını kutlıyoruz.,,

---

Son 30 sene içinde yapılan hafriyat neticesinde ortaya çıkan hakikatler

Yakın Şark tarihinin en belli başlı kaynaklarından biri, "Kitabı Mukaddes,, in "Ahdi Kadîm,, kısmı idi. Fakat bu kaynağın "Etiler,, hakkında verdiği malûmat, son derece mahduttur. Kitabı Mukaddes, İsrail oğullarının Kenan topraklarında yerleşmelerinden önce Etilerin buralarda hükümran olduklarını söyledikten başka İbrahim Peygamberin Mahpelah mağarasını Het oğullarından satın aldığını anlatır ve arada Mısır hükümdarlarile Eti hükümdarlarından bahseder.

Bu kaynağın verdiği malûmatı, eski Mısırlıların bıraktıkları kitabeler, daha sonra Asur hükümdarlarına ait tarihler, hem zenginleştirmiş, hem genişletmiş, ve Suriyenin şimalindeki Heta veya Hattinin mevkiini tayine hizmet ettikten başka şimali Suriye ile Anadoluda keşfolunan bir sürü kabartmaların yazıların, ve bunlara benzer bir çok izlerin Etilere ait olduğunu anlamağa yol açmış, nihayet Etilerin kendi medeniyetlerile Anadoludan şimali Suriyeye yayıldıklarını bütün ilim adamlarına kabul ettirmiştir .

Anadolunun şimal tarafında küçük bir köy olan Boğazköyünde kayalar üzerinde hâkkolunan resimler ve oradaki çiftçiler tarafından ele geçirilen çivi yazılı levhalar her şeyden önce göze çarpmış, bu iz üzerinde çalışan Alman âlimleri 1906 da hafriyat yapmaya başlamışlardı.

Netice harikulâde idi. Hafriyat sayesinde ortaya binlerce kitabe çıkarılmış, bunların üzerindeki yazılar sayesinde burasının Eti yurdu ve bu kitabelerin Eti hükümdarlarına ait arşivler olduğu anlaşılmıştı .

Yine bu araştırmalar neticesinde Suriyenin şimalindeki "Hatti,, namiyle anılan küçük devletlerin, Milâttan önce 1200 senesinde Anadoluda inkiraza uğrayan büyük Eti imparatorluğunun serpintileri olduğu tavazzuh etmişti. Bu devletçiklere ait yazılar henüz halledilmiş ve bunların, kablelmilât 1450 den itibaren Eti hükümdarları tarafından mühürler ve âbideler üzerinde kullanılan çivi yazısiyle birlikte kullanıldığına dair izler bulunmuş ve bu izlerin işlenmesine başlanmıştır.

Etilere ait çivi yazısının sırları çözülmüş, Eti dilinin grameri, morfolojisi, ve vokabürlerinin en büyük kısmı tesbit edilmiş, ve bu sayede Hatti (Hatay) memleketinin tarih ve kültürünü başından sonuna, yani ehemmiyetsiz bir şehir devleti olarak ortaya çıktığı sıradan geniş ve büyük bir devlet olduğu devreye, daha sonra garptan vuku bulan muhaceretler karşısında izmihlâle uğradığı sıralara kadar takip etmek mümkündür.

Etilere ait en eski kayıtlar, bunların şehir devletleri vücuda getirdiklerini, bunlardan her birinin bir hükümdara tâbi olduğunu ve her birinin nüfuzunu genişletmek için uğraştığını gösteriyor. Kussar hanedanına mensup kral Anitta, bu şehirlerin birkaçını birleştirmeye muvaffak oldu. Nesa şehri de bunlar arasında idi. Kral burasını payitaht yapmış, burası uzun bir müddet payitaht olarak kalmış, bu sırada Eti devleti Karadenizden, Akdenize kadar yapılmış ve ancak kral birinci Hattusili yahut kral Mursili zamanında payitaht Hattusaya naklolunmuştu.

Eti payitahtı olan Hattusanın bugünkü "Boğazköyü,, nün mevkiinde olduğu anlaşılıyor. Mevki son derece muhkemdir. Çünkü iki taraftan derin uçurumlarla çevrilmiştir. Şimal tarafı kayalıktır. Açık olan cenup tarafı ise kalelerle tahkim olunmuştur. Hataylar buraya dayanarak bütün civar ile müvasalelerini temin etmişler, ve bu sayede kral Mursili kolaylıkla Halebe inmiş, daha sonra Babile uzanmış ve burasını da istilâya muvaffak olmuştu. Bu hâdisenin Milâttan önce 1950 ile 1750 arasında vuku bulduğu anlasılıyor.

Fakat Babilin daha eski kayıtları, Akatlı Sargonun Anadoluya uzanarak dağınık kabilelere karşı bir zafer kazandığını anlattıktan başka Hatay hükümdarlarının isimlerini yazıyor. Anlaşılan iki taraf bu sırada ilk defa temas etmişler ve ihtimal ki, Babil hükümdarları çivi yazısının lüzumunu anlıyarak payitahtlarına dönerken yanlarında kâtipler götürmüşlerdir.

O zaman Eti devletinin teşkilâtı, böyle bir büyük maceraya dayanabilecek derecede sağlamlanmamıştı. Onun için devletin bu sademe yüzünden bir anarşi fetreti geçirmiş olması çok muhtemeldir. Fakat bu devrenin son bulduğu sırada hükümdarlık eden Telepinu'nun "Damashunas,, yani "Şam,, a da hâkim olduğu görülüyor. Telepinu, anarşi devrine son veren ana yasayı çıkaran hükümdardır. Onun emirnameleri, krala en büyük oğlunun, oğlu bulunmadığı takdirde damadının halef olmasını gerekleştirmiş, ve bu emirname Eti devletinin son günlerine kadar muteber tutulmuştur.

Etilerin devlet merkezi "Hattusas,, ın en eski tahkimatından kalan bir parça. Buranın methalinde kayalar üzerine hâk edilmiş aslanlar görülmektedir.

Hatay Devletinin Tarihine Bir Bakış

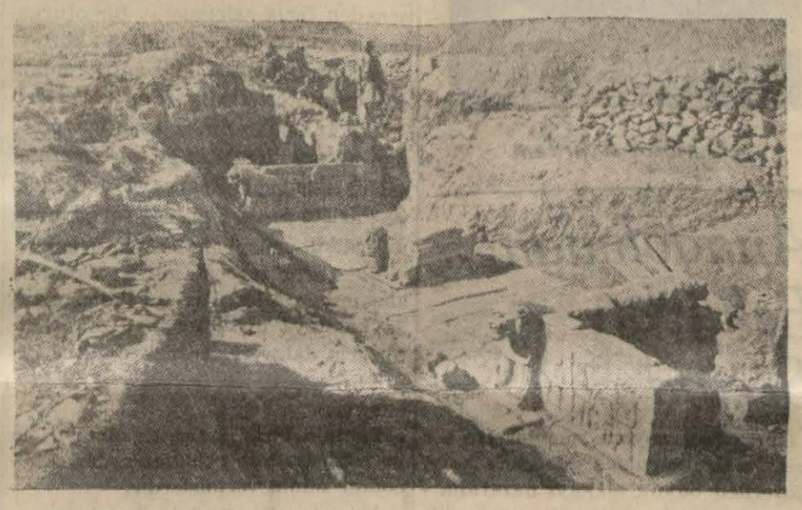

Etiler devrinden kalma bir saray mabedinin harabesi

Telepinu'nun ölümünden (kablelmilât 1650) sonra 200 sene devam eden bir devir için Etilerin başına geçen hükümdarların kim oldukları anlaşılmıyor. Bu devir Hiksüslerin Mısırdan kovuldukları ve firavunların Suriyede fütuhat yaptıkları sıradır. Firavunlara bu sırada karşı duran devlet Mitanni adını taşır. Fakat bu sahada da Hatti (Hatay) ya aitti.

Firavunlar bunlarla boy ölçüştükten sonra kendilerile ittifak yapmışlar ve bu ittifaktan istifade etmişlerdir.

Milâttan on beş asır önce vuku bulan bu hâdiselerden sonra on dördüncü asırda Firavunların satveti kırıldığı için Etiler yeniden canlanmış, Etilerin hükümdarı Subbiluliuma yeni hazırlıklara başlamış, hazırlıklarını tamamladıktan sonra Füratı geçerek Şarka doğru ilerlemiş, Diclenin kıvrıldığı noktadaki Alsede durarak Kutmar kalesini yıkmış, daha sonra Mitanninin payitahtı karşısında görünmüş, burasını da aldıktan sonra garbe doğru yürüyerek Çarçemişin altından Füratı geçmiş, doğrudan doğruya Halebe yürüyerek burasını almış, sonra vakit kaybetmeden Orontes vadisine ilerlemiş, ve buradaki bu şehirler ya teslim olmuş, yahut zaptedilmiş, nihayet Humus'u da alarak bütün şimali Suriyeyi istilâya muvaffak olmuştu.

(Bu mevzua ait ikinci makaley yarın neşredeceğiz.)

Tarihî Dedikodu

İzzet Molla ve Izzet Efendi

Elvanzade mahallesi İstanbulda ikidir. Biri Sirkeci semtindedir. Diğeri Haseki semtindedir.

Meşhur şair, meşhur ulema İzzet Molla Sirkecide Elvanzade mahallesinde oturur idi. Konağı Sirkecide Şark şimendiferlerinin istasyon kurdukları yerdeydi .

Meşhur Hattat Yesari Zade İzzet Efendi, İzzet Mollanın pek dostu idi. Sık sık birbirlerini ziyaret ederlerdi.

Eski padişahların hepsinde olduğu gibi İkinci Mahmutta dahi tepdil gezmek âdeti vardı. İkinci Mahmut yorgunluklarını tepdil gezmekle çıkarırdı. Ayasofya civarında gezmeği pek severdi .

Tepdil gezintilerinin birinde uzaktan gelen kerli, ferli iki hocaya rastladı. Yanaştıkça hocaları tanıdı. Biri mihnetkeşan nâzımı şair İzzet Molla, diğeri de güzel sülüs ve celi yazılarile İstanbul âbidelerini süsliyen, İstanbul âbidelerine, büyük binalarına zinet veren Yesari Zade İzzet Efendiydi.

Sultan Mahmut yaklaşınca iki aziz aşinasına iltifat etti, ve:

"— Sizler, iki İzzetler birleşir misiniz?,, dedi.

İzzet Molla âlim, fazıl bir zattı. Mükemmel bir ders hocası idi. Zarif nüktedan bir şairdi .

Yesari Zade İzzet Efendi ise harikulâde hüsnühattma rağmen cahil bir adamdı. "Külli hattatin cahil,, yani bütün hattatlar cahil olur, sözü meşhurdur .

Hazır cevap İzzet Molla, nüktedan İzzet Molla efendisine mukabele etti:

"— Birleşiriz efendim. Biz iki İzzetler birleşince okur yazar bir adam oluruz.,,

*

Fıkra, Kececi Zade İzzet Mollanın torununun oğlu Fuat Reşat Beyden dinlenmiştir .

Abdurrahman Adil EREN

OKUYUCU MEKTUPLARI

Sancak Geçerken Hürmet Göstermek Lâzımdır

Karilerimizden Faik Serçek bize gönderdiği mektupta diyor ki:

"Millî bayramlarda şerefli sancağımız geçerken halktan birçoklarının bilmemezlikten sancağa mecbur olduk ları ihtiram resmini ifa etmedikleri ve şapkaları başlarında sancağın ve alayın geçişini seyrettikleri esefle görülmektedir.

Millî şeref ve namusu temsil eden sancağımıza Türk ve yabancı herkesin ifaya mecbur olduğu saygı ve tazimi hatırlatmak ve halkı ikaz etmek üzere, tarafımdan bastırılan binlerle kâğıt Cümhuriyet bayramı günü halka dağıtılacaktır.

Gazetenizin de bu vatanî vazife için şimdiden neşriyatta bulunmasını ve sancak geçerken herkesin şapkasını, kasketini çıkarıp sancağı selâmlaması icap ettiğinin propaganda edilmesini dilerim.,,

TAN — Kariimizin ikazı ve bu yolda masrafa da girişmesi, şayani takdir bir harekettir. Halkımızın sancak geçerken hürmet göstermesi, şapkasını ve kasketini çıkarıp sancağımızı selâmlaması lâzımdır. Bir müddet sonra bunun, hiçbir ikaza lüzum kalmadan, bir emrivâki olduğunu göreceğimize de şüphe yoktur.

Üniversite ve Sami Ta'ebe

Oğlumun şimdiki vaziyeti, ancak yarım günlerini feda edip Hukuk Fakültesini takip etmeğe müsaittir. Maksadı avukat olmak ve diploma almak değildir.

Öğrendiğimize göre, Hukuk Fakültesine sami olarak talebe kaydolunmaktadır. Fakat; olgunluk imtihanı vermeden bunlar asıl talebe sayılmamakta ve imtihanlara kabul edilmemektedirler. Kendilerinde o kabiliyeti görenler ise pek azdır. Acaba bunlar için bir istisna yaparak kendilerini imtihanlara kabul etmek doğru olmaz mı?

14 yaşında iken ortamektebi bitiren oğlum, malî vaziyetimin düşüklüğü yüzünden hayata atılmak mecburiyetinde kalmıştır. Bir taraftan hayatını kazanırken diğer taraftan da bilgisini fazlalaştırmak zaruret ve mecburiyetindedir. Bu bilgiyi yükseltmeğe kudret ve kabiliyeti de vardır ve çalışma neticesinde kuvvetli olarak fransızca ve almanca öğrenmiştir.

Gerçi sami sıfatile iştirak eden bir talebe kendiliğinden sınıfı geçer. Yani bu sene birinci sınıfı takip eder, ertesi sene de ikinciye devam ederek böyle böyle ikmal ederse de maksat kendiliğinden ders ve mektebi bitirmek değil; az çok murakabe altında kalarak tahsilini ikmaldir.

Gaye meslek, yani avukat ve saire olmayıp sırf bilgi olduktan sonra bu ufacık lûtfu esirgemekte bilmem ki mantık olur mu? Emil Zola gibi büyük bir adam olgunluk imtihanı vermediği için şair olmadığını? ve bilâhare kendisini "Académie française" e almadılar mı?

İ. İlkbahar

Tramvaya Ası'an'ar

Beşiktaşta Muradiyede Nüzhetiye caddesinde Kalıpçı sokağında 10 numaralı evde oturan Mecdi Hunter imzasile aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

"Tramvaya asılanlardan veya tramvay yürürken atlıyanlardan 102 kuruş para cezası alındığını biliyoruz.

Nitekim, bir kaç sabah evvel Beşiktaş civarından geçen tramvaylardan da 40 kişi indirilmiş ve para cezasını ödemeleri için Beşiktaş merkezine götürülmüşlerdir. Tramvaya asıldıkları kaydi ile karakola sevkedilenlerin nihayet para cezasını ödedikten sonra serbest bırakılmaları icap eder. Halbuki, bazan bu muamelenin sabahtan akşama kadar sürdüğü vakidir. Bu yüzden iş sahiplerinin zarar görmelerine meydan bırakılmaması gerektir. Alâkadarların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.,,

SPOR

Spor Teşkilâtı Reisi Anlatıyor:

"Futbolde henüz Zekinin Nihadın yerini kimse dolduramadı,,

General Ayerdem Olimpiyat Masraflarını da Izah Ediyor

Ankara, 27 (A.A.) — Spor Kurumu Başkanı General Ali Hikmet Ayerdem, spor işleri hakkında Ulus gazetesine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"— Spor takımlarımız olimpiyattan döndükten sonra ben, tedavi için daha bir müddet Avrupada ve Karlisbatta kalmıştım. Şimdi Ankaraya gelmiş ve vazifeme başlamış bulunuyorum. Bu gaybubetim müddetince memleketimizde bazı spor hâdiseleri geçmiştir ki, bunlar hakkında bilgilerimi, görüşlerimi izah etmeyi lüzumlu buluyorum:

General Ayerdem

Olimpiyat masrafı

1 — Evvelâ olimpiyada gidiş masrafının 90.000 lirayı mütecaviz olduğu hakkında bazı neşriyat yapıldığını haber aldım. Benim merkezde yaptığım tetkikat ile vasıl olduğum neticeye göre olimpiyat için sarfedilen paranın miktar ve müfredatı küsursuz olarak şöyledir:

a) İstanbuldan Berline gidip gelme bütün olimpiyat masrafı 39.000 liradır. Hükûmet yalnız güreş, eskrim ve yelken sporlar için 37,000 lira tahsis etmişken teşkilâtımız bisiklet, basketbol ve futbolü de ilâve ederek bunu 39.000 liraya çıkarmıştır.

Kamp masrafı

b) kamp masrafı 8.700 ve sporculara verilen tazminat bedeli de 3.300 ki cem'an ayrıca 12.000 lira da İstanbulda sarfolunmuştur.

İlâveten izhar edilip gönderilen bisiklet, basketbol ve futbol takımları için hükûmetten bizzarure daha 15.000 liralık olimpiyat tahsisatı istenilmiş iken bu para verilmemiş ve fakat memleket dahilindeki masraf kısmının tahsisatı umumiyemizden yapılmasına müsaade edilmiştir.

Ecnebilerle temas

c) Finlândiya ve Alman güreş takımları ile Avusturya, Macar ve Yugoslav futbol takımlarının İstanbula gelip gitmeleri ve bisikletçilerimizin de Romanyaya gidip gelmeleri 33.000 liraya malolmuşsa da bunun 17 bin lirası müsabakalar hasılatile karşılanabilerek mütebaki 16 bin lirasının umumî bütçemizin ecnebî temasları tahsisatından tesviyesi icap etmiştir.

Olimpiyata gidilse de gidilmese de bu takımlarımıza bu temasların yaptırılması esasen mukarrer olduğundan bunları bu suretle olimpiyat arifesine tesadüf ettirerek yaptırmakla teşkilâtımız istifade temin eylemiştir. Binaenaleyh bu masrafın olimpiyat masrafiyle alâkadar olmıyacağı tabiidir.

Yekûn 67 bin

Mahaza görülüyor ki, bu dahi dahil edilse, her üç masraf yekûnu bile umumen 67.000 lirayı geçmemektedir. Yalnız İstanbul kampı ile beraber olimpiyat masrafı sayılabilecek miktar 51,000 lira tutmakta ise de doğrudan doğruya İstanbuldan Berline gidip gelmeye münhasır olmak icap eden olimpiyat masarifi hakikiyesi ancak 36.000 liradan ibaret bulunmaktadır.

Bu açık izahat, olimpiyat masrafının doksan bin lirayı mütecaviz olduğu hakkındaki neşriyatı yapan gazetelere bu malûmatı veren membaların ne şekil ve mahiyette malûmat vermekte bulunduklarını gösterecek ve memleketimizde sporun terakkisini köstekliyen âmilleri ve asıl gizli dertlerimizin neler olduğu hakkında bu gazeteleri tenvir eylemiş olacaktır.

Futbole gelince

2 — Futbolcülerimizin Sovyetlerde yaptıkları maçların hiçbirisinde bir galibiyet kazanmamaları bu sporumuz hakkında yeniden pek çok tenkitlerle münakaşaların açılmasına sebep olmuştur. Bu meselede doğru bir karara varabilmek için millî futbol takımımız hakkındaki şu malûmatın göz önünde tutulması icap eder.

a) Millî takımda bir iki yerin ehil oyuncuları mevcut değildir. Nitekim olimpiyata gidileceği sırada benim, bidayetten mücerret bu eksiklerden dolayı takımı götürmekten sarfınazar eylediğimizi sarahaten tebliğ ve ilân eylemiş bulunduğum hatırlardadır.

İyi oynamışlar

Olimpiyatta takımımızın pek güzel oynadığı Alman ve İngiliz futbol federasyon reisleri tarafından da teslim ve ifade olunmuşken bunların "takımda yalnız gol yapmak fikri ve elemanları mevcut değildir.,, demiş bulunmaları da bu noksanımızı teyit eden hakikatlerdendir. Filhakika takıma bilhassa merkez muhacim ve merkez muavin oyuncuları bulunamamaktadır.

Millî takımda vaktile Zeki ve Nihat tarafından işgal olunan bu yerler bugün daha bunlar derecesindeki ehillerini b u l a m a m ı ş t ı r. Gerçi bunların yerine yetişecek kıymetli gençler belirmiştir. Fakat herbiri 15, 20 senelik oyuncular olan Zeki ile Nihadın yerini tutabilecek bu gençlelin iyice yetişmesi de şüphe yoktur ki, çok pratiğe ve elbette zamana muhtaçtır.

Şu kadar var ki, bu yerlere namzet gençler de biran evvel yetişmek için bizzat çok çalışmakta bulunduklarından temenni edelim ki ,bunlardan istifadeye başlamak zamanı da o kadar geç kalmasın.

Fakat şimdiki halde neticeleri takdir hususunda takımımızın bu esas aksaklığını göz önünde tutmak lâzımdır.

Psikoloji meselesi

b) Millî takım haziran ayı içinde kampa alınarak Sovyetlerden dönüş tarihi olan eylül nihayetine kadar hemen 4 ay hiç durmadan hep futbol oynamış ve mütemadiyen ekzersiz ve maçlarla meşgul edilmiştir. Bu halin tabiatiyle vereceği yorgunluk ve bıkkınlığı ve dolayısiyle netice üzerine olacak tesirini şüphe yoktur ki erbabı daha iyi takdir ederler.

Binaenaleyh bilhassa son zamanlardaki mağlûbiyetlerde tabiî ve psikolojik olan bu tesirleri de nazarı itibare almak halin icabıdır.

Haksızlık mı?

c) Futbolcülerin gerek olimpiyatlara gerekse Sovyetlere gitmeleri, bunların kendilerine güvenerek bizzat talepte bulunmalarından değil, her şeye rağmen bilhassa bizim millet ve hükûmet menfaati görerek bunların buralara gönderilmelerini iltizam eylemiş bulunmaklığımızdandır. Şu halde netice üzerinde münakaşa yapılırken bu noktanın da nazarı dikkate almarak tenkitlerin amatör oyuncularımızı haksız yere rencide etmiyecek şekilde yürütülmesi muvafıkı insaf olur

Atletizm

3 — Balkan olimpiyatı için Yunanistana gidip gelen atletlerimizin beş Balkan milleti arasında dördüncü gelmiş bulunması da bazılarımızı sinirlendirmiştir. Fakat ne çare ki memleketimizde hakikî atletik deremiz halen işte bundan ibarettir.

Bunun böyle olduğunu da olimpiyada atletlerimizi neden götürmemekte olduğumuzu söylerken evvelce de bildirmiştim.,,

Disiplin

General Ali Hikmet, sözün burasında eski beyanatını tekrarlamış ve hulâsaten şöyle demiştir :

"— Ancak gazeteler haricî temaslardan büsbütün çekilmemiz zaruretini isbat ederlerse bunun da dikkat ve teemmüle alınması mümkündür. ,,

General Ayerden daha sonra spor tenkitlerinin sporcuların gayretini kıracak şekilde olmamasını ileri sürmüş, spor teşkilâtının üssülesası disiplin olduğunu, maalesef son zamanlarda bazı disiplin hilâfı hareketler vuku bulduğunu, böyle hallerde kıymeti ne olursa olsun herhangi bir sporcunun, hattâ bütün bir klübün feda edileceğini söylemiş ve en son antrenör meselesinden de bahsetmiştir

Anadoludan Pehlivan Seçimi

Güreş federasyonu memlekette serbest ve Greko-rumen güreşlere karşı gösterilen büyük alâkayı nazarıdikkate alarak Türk millî takımında görgü ve tecrübesi artmış güreşçilerimizden birisini Anadolu içine göndermeye karar vermiştir.

Samsun, Lâdik, Amasya, Havza, Sivas, Kayseri, Ulukışla, Mersin, Adana, Konya, Afyon, Uşak, Izmir, Aydın, Ödemiş, Manisa, Balıkesir, Kütahya, Eskişehir, Izmite gidecek olan bu güreşçi kabiliyetli gördüğü pehlivanları federasyona bildirecektir.

Federasyon yavaş, yavaş bu güreşçileri Istanbula getirtecek ve antrenörün nezareti altına tevdi edecektir.

Memlekette yapılacak bu araştırmalarda Türk güreş takımı için büyük kabiliyetler bulunacağı ümit edilmektedir.

Bu tetkikatı yapmak üzere gidecek güreşçimizin millî takım kaptanı Nuri olması ihtimali kuvvetlidir.

Fenerbahçe Ankaraya gitti

Istanbul ve Türkiye şampiyonu Fenerbahçe Cümhuriyet bayramı dolayısile Ankaragücü ve Çankaya klüpleri ile iki maç yapmak üzere Ankaraya gitmiştir.

Ali Baba buradan gitmemiş

Amerika serbest güreş âleminde Türk isminin ve Türk pehlivanlığının hâlâ büyük bir yer tuttuğu her fırsatta görülüyor. Nitekim orada şöhret temin etmiş olan Ermeni, Rum pehlivanların hepsi kendilerinin Türk olduğunu iddia etmektedirler. Geçende Cenubî Afrikada Yunanlı Cim Londosa mağlûp olan ve Ali Bey namile anılan pehlivanın bir rum olduğunu söylediler. Bir de Amerikada büyük bir şöhret temin etmiş bulunan Ali baba namında bir pehlivan olduğu malûmdur.

Ali baba Sirkeciden mi gitmiş?

Ali babanın kim olduğunu merak ediyor ve bir yandan tahkikat yapıyorduk. Geçen gün Türk başpehlivanlığı için müsabakalar yapmak üzere Istanbula toplanan yağlı güreş başpehlivanlarından da Ali babayı tanıyıp tanımadıklarını sorduk. Tekirdağlı Hüseyin pehlivan Ali babanın Sirkecide bir tamirhanede çalıştığını ve iki sene evvel Amerikaya gittiğini söyledi, asıl isminin Arşak olduğunu da ilâve etti. Spor muharririmizin Ali baba denilen pehlivanın eskiden çalıştığı otomobil tamirhanesinde yaptığı tahkikattan çıkan netice şudur:

Sirkecide otobüs tamircilerinden Mes'ut usta nâmında bir güreş meraklısı vardır. Miço isminde iri yarı bir genç Mes'ut ustanın yanında 10 seneden fazla çalışmıştır. Bir oturuşta bir buçuk kilo ekmekle 50 köfteyi yiyen bu genç 300 kilo ağırlığındaki otobüs motörlerini yardım görmeden söküp takmaktadır. 2 sene evvel onun bu acı kuvvetini gören bir müteşebbis kendisini Fransaya götürmüş ve Pariste serbest güreşe çalıştırarak müteaddit müsabakalar yaptırmıştır.

Bir türlü serbest güreş tekniğine alışamıyan Miço Pariste ikinci plânda kalmaya mahkûm iken organizatörlerin dalaveresile birkaç güreş kazandırılmış ve Amerikaya götürülmüştür.

Isminin biraz şatafatlı olması için de eski meşhur pehlivanlardan Aliçonun ismini vermişlerdir.

Mes'ut usta yanında Arşak isminde bir kimse çalışmadığını, yalnız Miçoyu tanıdığını ve halihazırda Amerikada Aliço namı altında güreşler yapmakta olan bu pehlivandan mektuplar aldığını söylemiştir.

Bu vaziyet karşısında Tekirdağlı Hüseyin pehlivanın Ali baba diye tavsif ettiği Arşakın kim olduğunu öğrenmek kabil olamamıştır.

Vilâyetin atletizme muaveneti

Istanbul valisinin Istanbuldaki klüplerin atletizm faaliyet ve ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere Istanbul mıntakası emrine 4800 lira verdiğini ve ilerde bu yolda göreceği faaliyet kesafeti nisbetinde her sene bu tahsisatı tezyit edeceğini memnuniyetle haber aldık.

Umalım ki, bilhassa bu son sene her türlü atletik faaliyetten ve bu yoldaki yardımlardan mahrum kalmış olan klüplerimiz bu teşvik hareketinden hız alıp sporumuzu kalkındıracak yegâne çare olan atletizm faaliyetine girişirler

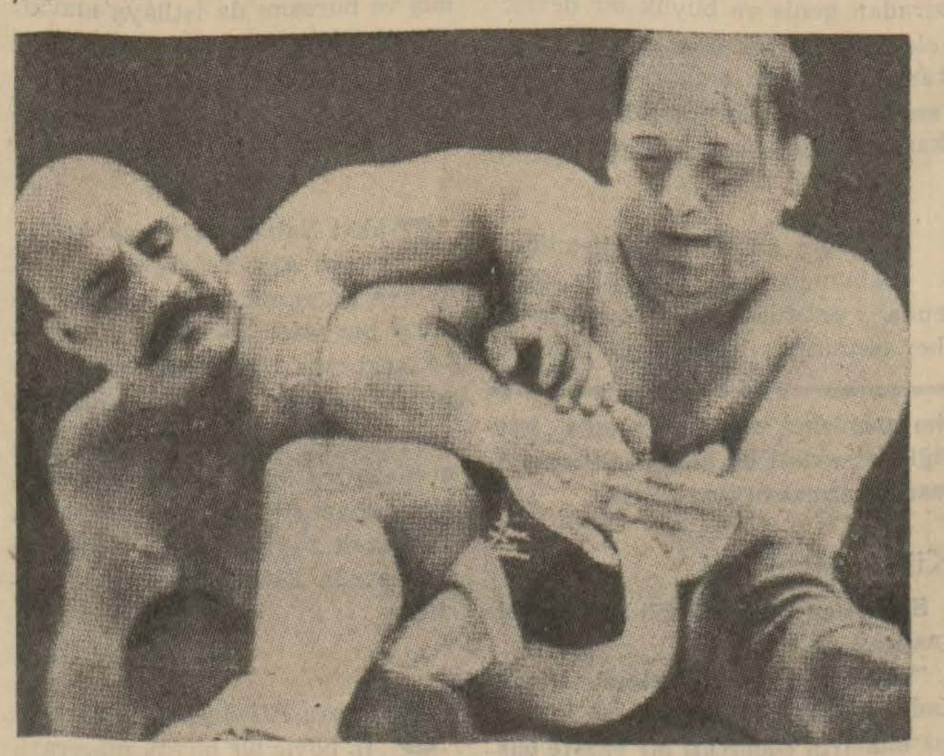

Ali Baba denilen Ermeni pehlivanının Amerikada dikkati celbettiği Sikat'la çarpışmasında alınmış bir fotoğrafi

[Sikat, Yunanlı Cim Londosu mağlûp ederek dünya şampiyonluğu ünvanını aldığını iddia eden Amerikalıdır]

Hergün Bir Hikâye

Beklenilmiyen Netice

Çeviren: Bediye Koral

Grenoble şehrinin Yeşilada tarafında iki aile yaşıyordu. Birisi Lancelon'lar. Toptan kömür tüccarı; diğeri, Berard'lar ziraatçi. Bu son senelere kadar Berard'lar ile Lancelonlar arasından hiç su sızmamıştı. San'atleri ayrı ayrı olduğundan aralarında rekabet yoktu. Lancelonlar mağazalarında kömür satarlarken, Berard'lar da turfanda yemişler ve bilhassa kavun yetiştirmekle meşgul oluyorlardı. Berard'ların yemişleri şehirde çok rağbet görüyor ve diğer şehirlerden de siparişler alıyorlardı. Aile reisi, Antuan Berard komşusu Jozef Lancelon ile bahçesinin mahsullerini takas ederek yerine antrasit alırlardı. Ikisi de biribirlerine, mallarının en iyisini vermekte büyük bir zevk duyuyorlardı.

Bu bal gibi geçinmek, kömür tüccarının kızı Jaklin on sekizine, çiftçinin oğlu Andre yirmisine gelinciye kadar sürdü gitti. Iki genç küçük yaştanberi beraber büyümüşlerdi ve biribirlerini delice seviyorlardı. Bir gün genç adam babasına Jaklini sevdiğini ve evlenmek istediğini söyleyince Antuan Berard oğluna:

— Hakkın var yavrum. Jaklin güzel ve meziyetli bir kızdır. Onu ben de takdir ediyorum. Zaten her zaman küçük Jaklini bir gün Madam Berard olacak diye tahayyül etmiştim. Her halde komşum ve aziz dostum Lancelon da bunu benim gibi düşünmüştür. Hemen şimdi senin namına kızının elini istemeye gidiyorum, bir çeyrek sonra sana düğünün ne vakit yapılacağını haber veririm. Beni bekle...

Bir çeyrek geçti, yarım saat geçti, bir saat oldu. Çiftçi gelmiyordu. Andre sabırsızlıktan yollara düştü, fakat komşunun bahçesinden çıkan babasının hiddetten mosmor olmuş yüzünü görünce neticeyi anlar gibi oldu. Babası çağırıyordu:

— Oğlum, bu Lancelon denilen haydut, vahşî, münasebetsiz herifle bir daha konuşmıyacaksın!.. Anladın mı?

— Babacığım, ne oldu?

— Kızını sana vermek istemiyor.

— Ne? Jaklini vermek istemiyor mu dedin?.. Fakat her halde sana bir sebep göstermiştir.

— Senin güzel, çalışkan, namuslu bir çocuk olduğunu söylüyor.

— Sonra?

— Sonrası, Jaklini sana vermiyecek.

— Niçin, niçin?

— Çünkü senden zenginmiş... Biliyorsun ki, üç senedir çok yağmur yağdı. Işte bunun için hoşuna gitmıyorsun.

Andre bu söz üzerine babasının yüzüne acaba aklını mı kaçırıyor diye dikkatle baktı.

— Yok. Deli değilim. Sana hakikati söylüyorum. Bir taraftan bizim arazide tonlarla su dökülürken, diğer taraftan şiddetli kış yaptı. Bizim kavunlar berbat oldu. Ingilizler yemişlerimizi almadılar... Bu üç sene bizim malî vaziyetimizi altüst ederken, bu sefil Lancelon'un yüzü her zamankinden fazla güldü. Ticaretini büyüttü. Bizi yıkan sebepler onu zenginleştirdi. Bana, utanmadan "Aramızda servet farkı var. Jaklin gibi güzel bir partiyi, kendi halinde bir kavun satıcısının oğluna veremem" demek cesaretini gösterdi.

Evet Andre, bana kavun satıcısı demek küstahlığını gösteren bu sonradan görme herifin kızını istemem. Eğer razı bile olsa istemem, anladın mı? Aramızda her şey bitti, her şey.

Andre, ağladı. Israr etti. Fakat netice elde edemedi. Babası inatla:

— Oleceğini bilsem, nafile, diyordu.

Ertesi günü hâdiseden haberdar olan Jaklin büyük bir kriz geçirdi. Hıçkırıkları arasında Andre'den başka birile evlenmiyeceğini babasına söyledi. Kızının isyan ettiğini gören tüccar, hiddetle:

— Pek âlâ, çoktanberi Paristeki teyzen seni çağırıyor. Oraya gideceksin. Bu fakir esnafın oğlundan başka bir koca bulmanın yolunu teyzen bilir.

Jaklin, aşkına sadık bir kızdı. O kalbini vermişti, geri almak elinde değildi. Babasına:

— Andre'den başka bir erkek, kocam olmıyacaktır. Isterseniz senelerce beni Pariste oturtmaya mecbur edin, hissiyatım değişmiyecektir.

Jaklin sözünde duruyordu. Teyzesinden gelen mektuplar, kızın hiç kimseyi tanımak istemediğini bildirmekteydi. Lancelon küplere biniyordu. Bir gün Berard'lar kavun tarlalarını taşlarla dolu buldular, bunları hiddetini yenemiyen Lancelon gece atmıştı. Sabırla topladılar. Ertesi gün gene ayni şey, bu iş günlerce devam etti. Bir gün geldi ki bu taşlar koca bir yığın oldu. Lancelon bunları çuvalla getirip getirip boşaltıyordu. Onu bir türlü ele geçiremiyorlardı. Antuan Berard:

— Kavunlarımı ezmek kolay, lâkin şu kömür yığınlarına ne yapayım ki o da benim gibi zarar görsün, diyordu.

Nihayet aklına bir çare geldi. Bir gece, otuz torba taşla komşusunun mağazasına girerek, ertesi gün müşteriye satılacak olan kömür çuvallarına taksim etti. Bu taşlar, tarlasını sulamak için kazdırdığı oluklardan çıkmıştı. Lancelon'un ticarettehanesi ... ondan alış veriş etmiyeceklerdi ve böylece o da intikamını almış olacaktı. Berard, plânından oğlunu haberdar etmedi. Çünkü mâni olacağını biliyordu.

Ertesi sabah, komşusunu çatlatmak için ıslık çala çala bahçede dolaşıyordu. Bunu gören Lancelon şüphelendi ve neticeyi anlamakta gecikmedi. Kapıdan içeri, başı açık, heyecan içinde, ellerile işaretler yaparak giren âsarı atika âlimi Sir Arşibald Sülivanı gördü. Bir kâğıt içinde tuttuğu Berard'ın taşlarını göstererek:

— Bunlar nereden geliyor? Nereden?

Diye soruyordu. Lancelon çok aramadı. Komşunun bahçesine doğru koşarak, manzarayı alaycı bir tavırla seyreden Berard'ı gösterdi.

— Nereden mi?.. Işte bu haydut heriften. Bakın, bahçesinde yığınla var...

— Yığın mı dediniz, yığın mı?

Ağırbaşlı, elbisesine meraklı âlim çitten atladı. Çakıllara doğru giderek yere diz çöktü. Taşları pertevsizle birer birer muayene etti ve Berard'a dönerek:

— Bunları bana kaça satarsınız? Ne söyleseniz kabul ediyorum. Çabuk söyleyiniz.

— Bunlar bir şey etmez...

— Bir şey etmez mi? Bunların yanında, Glozelde bulunan âsarı atika hiçtir. Burada bir gün taş devrinde yapılan âsarın en kıymetli parçalarını bulacağımı biliyordum. Bunlar milyon değer, milyon.

Lancelon kıskançlıktan yemyeşil olmuştu. Berard, oğlunun ellerine yapışmış, bağırıyordu:

— Milyoner oldun, milyoner. Sefil bir kömürcünün kızını düşünme.

— Hayır babacığım, ben Jaklinle evleneceğim.

Lancelon:

— Mert çocuk, diye haykırdı.

Berard bir şey yapamadı. Oğlunun kendinden inatçı olduğunu biliyordu. Zaten kömürcü, kızını telgrafla Paristen getirtmişti. Berard güçbelâ kabul etti. Çünkü, bu aşk hikâyesini duyan âlim, gençler evlenmediği takdirde çıkan âsarı almıyacağını bildirdi.

Işte, iki komşu arasında uzun zamandanberi süren kavga bir mucize ile böylece sona erdi.

Büyük Misafirimiz Ankarada

Büyük misafirimiz Sirkecide selâm resmini ifa eden müfrezenin önünden geçiyorlar

M. Stoyadinoviç Valiyi makamında ziyaret ettikten sonra vilâyet konağından ayrılıyorlar

M. ve Madam Stoyadinoviç

Muhterem misafirimiz refikaları ve maiyetlerindeki zevat ile birlikte Dolmabahçe sarayını tetkik ederlerken. Solda: M. Stoyadinoviç'in (Tan) objektifi karşısında bir pozu

Dost ve müttefik devletin hükûmet reisi Beylerbeyi sarayına gitmek üzere Dolmabahçeden ayrılıyorlar

M. Stoyadinoviçin Türkiyede ilk Sözleri:

Türkiye anlaşma ve dostluğun temel taşıdır

[Başı 1 incide]

dağ, Harp Akademisi Komutanı ve Istanbul Komutan Vekili General Fuat Erdem, emniyet müdürü Salih Kılıç, matbuat erkânı, Yugoslavya kolonisi, Türk - Yugoslav afyon merkez bürosu âzaları, Yugoslav ataşemiliteri ve Ataşekommersiyali ile diğer birçok zevat gelmiş bulunuyordu.

TREN SIRKECIDE

Büyük misafirimizin bindikleri hususî tren saat 9 da Sirkeci istasyonuna girmiş ve bu esnada müzika Yugoslav Millî Marşını çalmaya başlamıştır. M. ve Madam Stoyadinoviç tebessümlerle trenden inmişlerdir. Yugoslavya Başvekili, Vali ve Belediye Reisi ile General Fuadın ve diğer zevatın ellerini gayet mültefitane sıkmışlar, sonra Vali kısaca hoş geldin beyanında bulunmuş ve Bayan Stoyadinoviçe birçok buketler verilmiştir.

Yugoslavya Başvekili, kendisini selâmlıyan askerî kıtayı selâmlıyarak yürümüş, istasyonun kabul salonunda bir iki dakika kaldıktan sonra alkışlar arasında otomobiline binmiştir. Muhterem misafirimizi görmek üzere caddelerde biriken halk, Perapalasa kadar geçtiği yerlerde tezahürat yaparak kendilerini alkışlamıştır.

Misafir Başvekil ile birlikte Yugoslavya Başvekâlet ve Hariciye Vekâleti hususî halem müdürleri de gelmişlerdir.

RESMI ZIYARETLER

Kıymetli misafirimiz, Perapalasta bir müddet istirahat etmiş ve saat 11 de, yanlarında Hariciye hususî kalem müdürü ile maiyetleri erkânı olduğu halde vilâyete gelerek Istanbul Valisi Muhiddin Üstündağı ziyaret etmişlerdir. Misafirimiz vilâyete gelişinde ve avdetinde merasimle karşılanmış ve teşyi edilmiştir.

Bilâhare Vali de Perapalasa giderek bu ziyareti iade etmiştir.

Yüksek misafirimiz, Vilâyetten çıktıktan sonra doğruca Taksime giderek Cumhuriyet âbidesine merasimle çelenk koymuştur. Bu esnada bir polis müfrezesi selâm resmini ifa etmiştir .

ÖĞLE YEMEĞİ

Misafirimiz, bilâhare Perapalasa dönmüş, İstanbul valisinin ziyaretini kabul ettikten sonra Yugoslavya konsoloshanesine gitmiştir. Yugoslavya Başvekili öğle yemeğini konsoloshanede yemiştir. Bu esnada Yugoslavya sefiri ve konsolosu ile diğer zevat da bulunmuşlardır .

MİSAFİRİMİZ DİYOR Kİ:

Muhterem misafirimiz yemekten sonra konsoloshanede İstanbul matbuat mümessillerinin ziyaretlerini kabul ederek şu beyanatta bulunmuşlardır :

"— İlk defa Türkiye Cumhuriyeti toprağına ayak bastığım bu anda dost ve müttefik Türkiyeyi, onun uzun zamanlardanberi tanımakta olduğum çok mükemmel matbuatının mümessilleri vasıtasiyle hususî bir sevinç ile selâmlarım .

Yugoslav devlet adamlarının kâffesi için yeni Türkiye anlaşma ve dostluk, Balkanların muslihane tekâmülünün temel taşı ve yeryüzünde sulh ve terakki işinin en mühim mesnedidir

Balkanların, cihan matbuatı için, anlaşmamazlık ve ardı arası kesilmiyen ciddallerin bir misali olarak görünmüş olduğu zamanlar geçmiştir.

Bugün sulh işi bütün meselelerin en mühimmi olan bu meseleye atfedilmesi icap eden ciddiyetle anlaşılmıştır .

Bütün Avrupanın geçirmekte olduğu bu müşkül demde müstakar ve devamlı bir sulh için en faal bir şekilde Balkanlarda çalışılmakta olduğunu söylemek mübalâğalı olmaz. Benim

M. Stoyadinoviç İstanbul matbuat mümessilleri arasında

Ankara seyahatim ,bunun yeni bir delilidir."

ŞEHİRDE GEZİNTİLER

Misafirimiz M. Stoyadinoviç ve refikalariyle maiyetlerindeki zevat saat 10 da konsoloshaneden otomobillerle ayrılarak şehirde bir gezintiye çıkmışlar ve önce Dolmabahçe sarayını gezmişlerdir. M. Stoyadinoviç Dolmabahçe sarayında, Büyük Şef Atatürkün, dost Yugoslavyanın büyük hükümdarı kral müteveffa Aleksandrı kabul ettiği yeşil salonda uzun müddet kalmış ve müteveffa hükümdarın oturduğu koltuğun önüne gelince, bir dakika sakin durarak tazim göstermiştir .

Sonra fotoğrafçısma bu salonun ve odanın resimlerini çektirmiştir .

Misafir Başvekil sonra motörle Beylerbeyi sarayına geçmişlerdir.

Dost Stoyadinoviç motörle Boğazı geçerken İstanbulun ve Boğazın güzellikleri karşısındaki hayranlıklarını şöyle ifade etmişlerdir:

— Kendimi âdeta rüyada hissediyorum .

Beylerbeyi sarayında ise kendilerile beraber olan Yugoslavyalı gazetecilere şu iltifatta bulunmuşlardır:

— Nasıl.. Şimdi gazeteci olduğunuza memnun musunuz? Gazeteci olmasaydmız, bunları, bu güzellikleri göremiyecektiniz .

Biraz sonra da kendi fotoğraf röportörüne dönerek:

— Burada çektiğiniz resimler, muhakkak hayatımızda çekeceğiniz en güzel resimler olacaktır, demişler ve ilâve etmişlerdir :

— Çünkü hiçbir yerde bu manzarayı, bu dekoru bulamazsınız. .

BOĞAZDA

Dost ve müttefik Balkanlının yüksek Başvekili Beylerbeyi sarayındaki ziyaretlerinden sonra motörle yukarı Boğaziçine doğru da bir gezinti yapmışlar ve Tarabyada motörden inerek kara yoliyle ve otomobille İstanbula dönmüşler, Yeniköyden geçerlerken de oradaki Yugoslavya sefaret köşküne uğramışlar, gezmişlerdir .

DOST MESLEKDAŞLAR

Şehrimize gelen Yugoslavyalı meslekdaşlarımız şerefine dün Perapalasta matbuat umum müdürlüğü Istanbul mümessili Neşet Halil Atay tarafından bir öğle ziyafeti verilmiştir. Ziyafette Istanbuldaki Türk matbuat erkânı da hazır bulunmuş, samimî konuşmalar olmuştur.

Yugoslavyalı gazeteciler, dün sarayları gezmişlerdir.

ANKARAYA HAREKET

Büyük misafirimiz, refikaları ve refakatindeki diğer zevatla Yugoslavya sefiri, Belgrat sefirimiz ve hariciye kalemi mahsus müdürü Refik Amir, hariciyeden Şemsettin Arif, dün akşam saat 19,40 ta Haydarpaşadan kalkan hususî trenle Ankaraya hareket etmişlerdir. Trenin hareketinde büyük uğurlama merasimi yapılmış, Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ ile diğer resmî zevat bu uğurlamada bulunmuşlardır.

IZMITTE

Izmit, 27 (Tan muhabirinden) — Dost Yugoslavyanın değerli Başvekili Dr. Stoyadinoviçi Ankaraya götüren hususî tren şimdi buraya uğrayarak 15 dakika durdu. Bu müddet içinde muhterem misafirimiz trenden inerek, kendilerini alkışlamakta olan halka iltifatta bulunmuşlar, bazılariyle konuşmuşlardır.

Bulgar — Yugoslav münasebatı

Sofya, 27 (A.A.) — Yugoslavya Başbakanı Stoyadinoviç Drağman hudut istasyonundan geçerken Bulgaristan Başbakanı Köseivanof ile diğer birçok resmî zevat ve gazeteciler tarafından karşılanmıştır. Iki başbakan arasındaki mülâkat çok samimî olmuştur. Stoyadinoviç gazetecilere demiştir ki:

"— Bulgaristandan geçmek ve dostum Köseivanofu selâmlamak benim için bilhassa bir zevk vesilesidir. Bulgar - Yugoslav münasebatı hakkmda şunu diyebilirm ki; bu münasebat hiç bir zaman Köseivanof iktidar mevkiine geldiğindenberi olduğu kadar iyi olmamıştır.,,

Sofya istasyonuna Stoyadinoviç, kralın mümessili, dışbakanlık erkânı ile Türkiye, Çekoslovakya, Yunanistan ve Romanya siyasî mümessilleri ve Yugoslavya sefareti mensupları tarafından karşılanmıştır.

Türkiye dönüşü

Sofya, 27 (TAN) — Yugoslavya Başvekili M. Milân Stoyadinoviç, Ankaradan dönüşte Sofyaya uğrayacak ve burada bir gün kalacaktır.

Yugoslav Matbuat Mümessilleri

Dost ve müttefik Yugoslavyanın muhterem Başvekili ve Hariciye Nazırı Doktor Milân Stoyadinoviçin memleketimizi ziyareti münasebetile gerek kendi muvasalatlarından evvel ve gerek dün, kendi refakatlerinde memleketimize birçok Yugoslav matbuat mümessilleri gelmiştir .

Vreme gazetesi siyasî muharriri M. Svetovski zaten birkaç günden beri şehrimizde bulunuyordu.

Yugoslav Matbuat Müdürü Dr. Lukoviç gelemediği için kendi namına ecnebi matbuat referenti Stoyan Lukaçeviç te daha pazar günü gelmiş bulunuyordu.

Başvekil Doktor Stoyadinoviçin refakatinde dün sabah gelen Yugoslav meslekdaşlarımız da şunlardır:

Yugoslav hükûmeti resmî matbuat ajansı (Avala) nın Müdürü M. Svetislav Petroviç, nimresmî Samopravda gazetesi başmuharriri M. Milân Yovanoviç, Belgratta çıkan Politika gazetesi muharriri Rvdoye Yosimoviç, Slovenyada Ljubejana şehrinde çıkan Slovenae gazetesi baş muharriri Dr. Ivan Ahçin.

Bütün bu meslektaşlarımız dün akşam Dr. Stoyadinoviçle Ankaraya gitmişlerdir .

Memlekette TAN

Sivasta iki kardeş öldürdüler!

Savçun Köyünde İşlenen Bu Cinayetin Tafsilâtı..

Sivas, (Hususî muhabirimizden) — Sivasa bağlı "Savçun,, köyünde tüyler örpertici bir cinayet olmuş, bir hiç yüzünden iki kardeş birden öldürülmüştür.

Hâdise hakkında aldığım malûmat şudur:

"Savçun" köyünde kendi hallerinde yaşıyan Tevfik, Muzaffer, Fettah isminde üç kardeş vardır. Tevfik yeni evlenmiştir ve bir çocuğu vardır. 18 yaşında olan Muzaffer de köyden bir kıza nişanlıdır ve yakında düğünleri olacaktır.

Ayni köyde Hüseyin ve Mehmet isminde iki kardeş vardır ve bunlarla üç kardeşin arası, bir tarla meselesinden açıktır.

Cinayetin sebebi: Hiç!

Cinayetten bir gün evvel, Fettahın oğlu, evine gelirken bir misafire, münazaalı tarlanın yerini gösteriyor. Hüseyin ve Mehmet de bunu görüyorlar.

Ertesi gün Tevfiğe rastgelen Mehmet:

— Bana baksana, kardeşin bizim tarlayı göstermekle ne kazandı, diyerek küfürler savuruyor. Tevfik tahammül edemeyip mukabelede bulunuyor. Biribirlerine taş atmağa başlıyorlar. Bu esnada Tevfiğin kardeşi Muzaffer ile Mehmedin kardeşi Hüseyin de oraya yetişiyorlar, kavga büyüyor. Köylü araya giriyor, Hüseyin ve Mehmet evlerine götürülüp bırakılıyorlar.

Feci bir sahne

Biraz sonra, Hüseyinin karısı Mevlûde kapıyı açıyor, Mehmet elinde bir övendire, Hüseyin de büyük bir kama olduğu halde fırlıyorlar, köyün mektebi önünde hasımlarına yetişip saldırıyorlar. Hüseyin, Tevfiğin sağ böğrüne kamasını iki defa saplıyor ve kardeşi Muzaffere hücuma başlıyor.

Yerde yatan Tevfik, kan sızan vücudunu kaldırmağa çalışarak:

— Aman, kardeşimi öldürecek! Diye bağırıyor ve buna mâni olmak istiyor, fakat yerinden bile kımıldanamıyor. Hüseyin, Tevfiğin kanları sızan kamasını bu sefer de Muzafferin göğsüne var kuvvetile saplıyor.

Hemen hemen yanyana yerde kıvranan iki kardeşin başında bir müddet durarak yine küfürler ediyor ve:

— Sizden öcümü aldım! Diyor, evine kaçıyor.

Bir müddet sonra jandarma katil Hüseyini tevkif ediyor, kardeşi Mehmet te cinayette feran methaldar olarak yakalanıyor. Bunlar Sıvasa getirilmiş ve müddeiumumî muavini Mustafa Gültekin tahkikata vaz'ıyet eylemiştir.

Bu cinayet muhitimizde derin bir teessür uyandırmıştır.

Paraşüt Kules'nin inşaatı

Ku'enin temel kısmında Mukavemet tecrübesi

İzmir, (Hususî muhabirimizden) — Kültürparkta inşa edilecek olan paraşüt kulesi temel sondajına başlanmıştır.

Paraşüt kulesi 45 metre irtifaında olacaktır. Bu yükseklikten paraşütle atlıyacak olanların yukarı kata kolayca çıkabilmeleri için orta yerinde asansör ve etrafında da merdiven bulunacaktır. Paraşüt kulesinin temelinden genişliği 9,5 metredir. Yukarıya doğru çıkıldıkça kule hacmen daralmaktadır. Mukaveleye göre, inşaatın ikincikânunda ikmali lâzım gelirdi. Fakat temel sondajında vuku bulan teahhür dolayısiyle bu müddet biraz gecikecektir. Temel sondajı için Ankara merkezinden mühendis Bedri Tomay ile Alman mütehassıs Algrand şehrimize gönderilmişlerdir.

Mimar ve mütehassıs temele kazık çaktırmak suretiyle sondaj ameliyesine devam ediyorlar.

Iki gün içinde temele sekiz metre uzunluğunda kazıklar çaktırılmıştır. Sondaj bitince inşaata başlanacaktır.

Irak hükûmeti bir anlaşma teklifi yaptı

Ankara, 27 (Tan muhabirinden) — Irak hükûmeti Hakkârî ve civarındaki mer'alarla Irak hududu dahilindeki mer'alar hakkında hükûmetimize muvakkat bir itilâfname teklif etmiştir.

Tuncelide 700 soyguncu dehalet etti

Geçen sene kurulan umumî müfettişliğin ittihaz ettiği tedbirler sayesinde, "Tunceli,, nde istenilen sükûn teessüs etmiştir.

Geçen sene yalnız "Erzincan,, da elli beş soygunculuk vakası kaydedilmişken, bu sene böyle bir vaka kaydolunmamıştır.

Umumî müfettiş General Abdullah, geçenlerde kimseye haber vermeden yalnız başına seyahate çıkmış, o havalide bir tek silâhlı bile görmemiştir.

Umumî müfettişliğin ilânı üzerine şimdiye kadar 700 soyguncu hükûmete dehalet etmiştir. Bunların içinde âsi Seyit Rıza da vardır. Çok ağır cezaları olan bu adam, Umumî Harpteki kahramanlıkları ve hizmetleri nazarı dikkate alınarak umumî müfettişlikçe cezaları tecil edildiğinden kurtulmuştur.

O havali halkı şose ve şimendifer inşaatına sevkolunmakta, bu suretle kendilerine kazanç imkânı verilmektedir.

General Abdullah, bu havali halkının tamamen Türk olduklarını, Farsça ile karışan dağ türkçesi konuştuklarını tarihî delillerle ortaya koyarak kürtlük denilen bir şeyin bulunmadığını halka anlatmıştır.

BORSA

27 TEŞRİNİEVVEL SALI

Paralar

	Alış	Satış
1 Sterlin	614,—	618,—
1 Dolar	125,—	125,—
20 Fransız fr.	113,—	118,—
20 Liret	125,—	130,—
20 Belçika fr.	81,—	85,—
20 Drahmi	20,—	23,—
20 Isviçre fr.	565,—	575,—
20 Leva	21,—	23,—
I Florin	62,—	66,—
20 Çekoslovakya kuronu	70,—	78,—
I Şiling	20,—	22,—
I Pezeta	Tescil edilmemiştir	
I Mark	23,—	26 —
I Zloti	19,—	22,—
I Pengö	20,—	23,—
20 Ley	12,—	14,—
20 Dinar	47,—	50,—
I Yen	Tescil edilmemiştir	
Ruble	"	"
I Isviçre kuronu	30,—	32,—
Altın	1005,—	1007,—
Banknot	240,—	242,—

Çekler

Sterlin	517,—	615,—
Dolar	0,79,2236	0,79,10
Fransız Fr.	17,0388	17,0990
Liret	15,0525	15,0960
Belga	4,7050	4,72
Drahmi	88,9790	89,2682
Isviçre Fr.	3,4465	3,4590
Leva	64,83	65,04
Florin	1,4696	1,4732
Çekoslovak kuronu	22,3954	22,4682
Şiling	4,2333	4,2470
Pezeta	7,35	7,3740
Mark	1,9710	1,9772
Zloti	4,2236	4,2375
Pengö	4,2950	4,3090
Ley	108,2658	108,6175
Dinar	34,6030	34,7150
Yen	2,7613	2,77
Ruble	17,4985	174418
Isviçre kuronu	3.1434	3,1536

Tahvilât

Rıhtım	10.40
Anadolu I ve II kupon kesik	42,70
" III	42.50
" Mümessil 45,90	46,10

İstikrazlar

Türk Borcu I	23,52,1/2
" " II	21,50
" " III	21,67,1/2
Ergani A. B. C.	97,—
Istikrazı Dahili	99,25
Sivas — Erzurum I	99,75
" II	99,50

Esham

Iş Bankası	81,—
" " N	10.—
" " Hamiline	10.—
Anadolu % 60	25,20
" % 100	41,—
Şirketi Hayriye	16.—
Tramvay	20.50
Bomonti Nektar	11.—
Terkos	12,—
Aslan Çimento	13,80
Merkez Bankası	91,50
Osmanlı Bankası	29,—
Sark Merkez Eczan	3.50
% 7 Sivas	99,50

Kayıp — Seyrüsefer merkezinden aldığım 4281 numaralı şoför ehliyetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Şoför Mehmet

HALKEVLERİNDE

Cümhuriyet Bayramı günlerinin merasim programı

Şişli Halkevinden:

Şişli Halk Partisi ile Halkevi, Cümhuriyet bayramı münasebetile büyük hazırlıklar yapmaktadır. Binanın önüne büyük kuleler inşa edilmiş ve her tarafı donatılmıştır. Bugün öğleden sonra gençler için bir danslı çay tertip edilmiştir. Bayram günü sabahı cıvar mekteplerin de iştirakile bir tören yapılacak, saat dörtte Sadettin, Zeki ve arkadaşları millî bir konser, akşamı da Halkevi orkestrası bir senfonik konser vereceklerdir.

30 teşrin cuma akşamı da Dağcılık klübü binasında güzel bir balo vereceklerdir.

* * *

Beyoğlu Halkevinden:

Cümhuriyetimizin yıldönümü onuruna evimizde aşağıdaki programlara göre üç gün tören yapılacaktır.

Program şöyledir:

1 — Söylev)

2 — Konser) Evimiz temsil salonunda 28-10-936 çarşamba günü saat 20,30 da.

1 — Söylev)

2 — Temsil) Evımiz temsil salonunda 29-10-936 perşembe günü saat 20,30 da.

1 — Söylev)

2 — Bayrak çekme)

3 — Bayanlar, jimnastik (muzikle))

4 — Küçükler takla)

5 — Süpleks gurubu,takla-piramit)

6 — Basketbol, Kurtuluş - Barkohbah) Evimiz spor salonunda.

Bu törenlere bütün yurttaşları çağırırız. Çağırı kartları Evimizin Tepebaşındaki merkez kurağından alınabilir.

* * *

Eminönü Halkevinden:

Cümhuriyet Bayramı şerefine Evimizde yapılacak toplulukların proğramı aşağıya çıkarılmıştır. Tören gösterit ve konserler için yer darlığı dolayısile hazırlanan davetiyeler her gün saat (17) den sonra Çağaloğlunda merkez ve Gülhane parkı içindeki Alaykoşkü bürolarından alınabilir.

Program:

28-10-936 Çarşamba:

Alay köşkünde: Saat (20,30) da

1 — Konferans Dr. Celâl Tahsin Boran

2 — Gösterit Gösterit şubesi amatörleri

29-10-936 Perşembe:

Taksim Stadyomunda: Saat (14,30) da

Profesyonel pehlivanlar arasında serbest güreş şampiyonluğu müsabakaları

Merkezde gündüz saat (16) da tören

1 — İstiklâl marşı

2 — Konferans Halkevi Başkanı Ağâh Sırrı Levent

3 — Konferans M. Halit Bayrı

4 — Konser

Gece saat (22) de Balo

Alay köşkünde: Gündüz saat (16) da

1 — Konferans (Şiir) Yahya Saim Ozanoğlu

2 — Gösterit Gösterit şubesi amatörleri

Gece saat (20,30) da

1 — Konser Halkevi orkestrası

2 — Gösterit Gösterit şubesi amatörleri.

30-10-936 Cuma:

Turan Tiyatrosunda: Saat (9) da

Mıntakamız ilk okullarında fakir çocuklar için (Çocuk müsamere) si.

Taksim Stadında: Saat (14,30) da

Profesyonel pehlivanlar arasında serbest güreş şampiyonluğu müsabakaları (Bu müsabakalara 31 Birinciteşrin Cumartesi günü de devam edilecek 1 İkinciteşrin pazar günü finalleri yapılacaktır.)

Alay köşkünde: Saat (16) da.

1 — Konferans Nusret Sefa Coşkun

2 — Gösterit, Gösterit şubesi amatörleri.

* * *

Millî Türk Talebe Birliği Başkanlığından:

Birlikçi arkadaşlara;

29-10-936 Perşembe günü saat 10 da Üniversite konferans salonunda büyük bir gençlik toplantısı yapılacaktır. Gençliğin inkılâpçılık ruhunun temiz gösterisine ve yüksek heyecanına bir örnek olacak olan bu toplantıya bütün hocalarımız çağırılmıştır. Toplantıda...

edilecektir. Arkadaşların gelmeleri rica olunur.

2 — Açış: Birlik

3 — Söylev: Sadi Irmak

Eskişehir faciasında 21 kişi öldü

[Başı 1 incide]

önünde hurdehaş olmuş bir otobüsün parçaları görünüyordu. Tren hattının üzerinde, sağında solunda tekerlekler altında ölü, ve yarı ölü insanlar yatıyordu. Etraf kan içindeydi.

İlk tahkikat

Müddeiumumî bir yandan tahkikat yaparken doktorlar da yaralılara ilk müdavatı yapıyor, otomobillere koyup Eskişehire gönderiyorlardı. Trende bulunan yolcular kazadan sonra inmişler, yaralıların imdadına koşmuşlardır. Fakat yapacak bir şey görememişlerdir. Çünkü ölenlerden başka sağ kalanlar da bitkin bir vaziyette ağır yaralı bulunuyorlardı. Yaralılar can acısile bağırıyor, trendeki kadınlar ölülerin başında ağlıyorlardı.

Yaralılar tamamen Eskişehire taşındıktan sonra ölüler de kaldırıldı.

Facia yerinde kaza hakkında izahat alacak tek bir kişi yoktu. Tren yolcuları bir şey bilmiyorlardı. Ancak trenin şiddetle çarpıştığını, biraz sonra da durduğunu söylüyorlardı.

Nasıl oldu?

Müddeiumuminin lokomotif makinistinden yaptığı tahkikat kazanın şöyle olduğunu gösteriyordu:

Toros ekspresi süratle Eskişehire doğru ilerlerken tren hattına müvazi olan şöseden içi tıklım tıklım yolcu dolu bir otobüs trenle yarışa kalkmış arazinin tabiî arızaları arasında bir müddet gözden kaybolduktan sonra birdenbire hattın üzerinde görünmüştü.

Makinistin otobüsü görmesile ön lokomotifin çarpması bir olmuş, lokomotif otobüsü 200 metro kadar sürükledikten sonra durabilmiştir. Alâkadarlar bunun tabiî olduğunu, iki lokomitifle giden ekspresin ânî fren yapmasına fennen imkân olmadığını söylemektedirler.

Bu sürükleniş sırasında otobüste elle tutar yer kalmamış, içindeki yolcular yerlere serilmişlerdir. Makinist şoförün ve sarhoş ... olduğunu söylemektedir.

İlk ifade

Yaralı ve ölüler kaldırıldıktan sonra Toros ekspresi beş saat gecikme ile yoluna devam etti. Ben de Eskişehire döndüm. Hastaneleri dolaştım. Yaralıların hiçbiri ifade veremiyordu. Küçük kız şunları söyliyebildi:

— Trenin süratle ilerlediğini gördük. Yoldan tren hattına çıkmak istiyen şoföre:

"— Bırak tren geçsin diye bağırdık. Şoför dinlemedi:

— Yahu bizi öldürecek misin? diye haykıranlar oldu. Bunları da dinlemiyerek tren yoluna çıktı lokomotifin dağ gibi ilerleyip çarptığını gördüm. Başka bir şey bilmiyorum.

Hastanelerde şoföre benzer kimse yoktu.

Alâkadar kimselere sordum. Şoförün kaçtığını haber aldım.

Bu sabah ona doğru ise yakalanıp Eskişehire getirildi. Sorguya çekildi.

Ankara muhabirimizin verdiği tafsilât

Ankara, 27 (Tan muhabirinden) — Dün sabah İstanbuldan hareket eden Toros katarı Çukurhisar - Eskişehir arasnıdaki 300 üncü kilometroda bir otobüsle çarpışmıştır. Buraya gelen resmî malûmata göre Bursadan Eskişehire 34 yolcu götürmekte olan Mustafa Kemal Paa kazasında şoför Ahmedin idare ettiği otobüs Çükurhisarda demiryoluna müvazi olarak Eskişehire doğru yoluna devam etmiştir. O esnada oradan Toros ekspresi geçmektedir.

Şoför kaçtı

Şoför Ahmet ekspresle yarışa kalkışmış ve otobüsü bütün hızile sürmeye başlamıştır. Yolcuların "yavaş git bir kazaya sebep olacaksın!,, demelerine rağmen şoför Ahmet otobüse son süratini vermiş ve hakikaten ekspresi geride bırakmıştır. Şoför bu süratten cesaret alarak yolun demiryolu üzerinden geçen bir noktasına kadar durmadan yoluna devam etmiş ve demiryolu üzerinden geçmek istemiş, bu esnada kaza vukua gelmiştir. Ekspres makinisti Mes'ut derhal treni durdurmuş ve ekspreste mevcut imdadı sıhhî sandığı açılarak yaralıların ilk tedavileri yapılmıştır. Vak'a mahalline Eskişehir müddeiumumîsi, emniyet müdürü ve tıbbı adlî yetişerek tahkikata başlamıştır.

Facia kurbanları

Kaza neticesinde 18 kişi ölmüş, 16 kişi ağır yaralanmıştır. Yaralılar arasında ifadeye muktedir dört kişi vardır. Ölenlerin hüviyetlerini tespit etmek imkânı olmamıştır. İfadesi alınanlar, Bursanın Emir Sultan mahallesinden Ismail, Bakırköyünde Zuhurat caddesinde oturan Mustafa kızı Bedia, Balıkesirin Osmaniye mahallesinde kahveci Sadık oğlu Ali, Karacabeyli şoför ... oğlu ... hiddindir.

Linç korkusu

Şoför Ahmet kazayı müteakip kaçmıştır. Eskişehir civarındaki köyler de saklandığı tahmin edilmektedir. Aranılmasına devam ediliyor. Köylüler şoför Ahmedin linç olmaktan korkarak kaçtığını, sonradan teslim olacağını söylediğini bildirmişlerdir.

Ekspres beş saatlik bir teehhürden sonra yoluna devam etmiş ve Ankaradan sabaha karşı geçmiştir.

İzmitten verilen son malûmat

Izmit, 27 (Tan muhabirinden) — Eskişehir civarında vukubulan müthiş facianın tafsilâtı burada öğrenilince herkesi derin bir elem kapladı. Son dakikada öğrendiğime göre, facia kurbanlarının sayısı, maalesef yaralılardan bir kaçının daha ölmesiyle yirmi biri bulmuştur.

Istanbul Defterdarlığından:

Keşif bedeli 6000 Altı Bin Liradan ibaret bulunan İstanbul Vilâyeti Hükûmet Konağındaki tamirat açık eksiltme usulile yaptırılacaktır. İsteklilerin ve keşif, şartname ve projeleri görmek istiyenlerin her gün ve eksiltmeye gireceklerin de 12/11/936 Perşembe günü saat On Dörtte en az Beş Bin liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair gösterecekleri vesikalara istinaden Nafia Müdürlüğünden almış oldukları müteahhitlik ve Ticaret Odası vesikaları ve 450 Dört Yüz Elli liradan ibaret muvakkat pey akçalarile Millî Emlâk Müdürlüğünde Toplanan Komisyona gelmeleri. M. (2586)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Ramazanı şerife mahsus olmak üzere Beyazıt camii şerifinin avlusundaki set mahalleri toptan kiraya verileceğinden açık arttırmaya konmuştur. İhalesi 9-T, sani-936 Pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır.

Şartnamesini görmek ve müzayedesine iştirak etmek istiyenler kıymeti muhammenesi olan "150,, liranın % yedi buçuğu nisbetinde pey akçelerile birlikte Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (2558)

ODEON

Yeni Çıkan plâklar

BAYAN MUZAFFER KANDUR
Nr. 270108 Suzinak şarkı — İnlesin kalbim — Beste: Mustafa Nafiz
Hüzzam şarkı — Kumral saçının — Beste: Mustafa Nafiz

BAYAN ŞÜKRAN DENİZER
Nr. 270112 Fantezi — Bir balo gecesi
Fantezi — 36 modeli

BAYAN SEMAHAT ÖZDENSES
Nr. 270109 Hicaz şarkı — Aşkı hüsranla
Uşşak şarkı — Pencereden bakma

BAY HALİL SÖYLER
Nr. 270115 Zara şarkısı — Gelin güvey
Emrah — Eridi kalmadı dağların karı

Satışa çıkarılmıştır.

Kaşe
HAS KALMİN
Ağrılardan, sızılardan, acılardan kurtarır. Çünkü:
HAS KALMİN'dir

BÜYÜK TÜRK İNKILÂBI

Acı Hakikatler

No. 87

Yazan : Ziya Şakir

İkinci İnönü, Başlı Başına Bir Alem, Baştan Başa Bir Tarihtir

Demişti (1).

Yunan murahhasları, büyük bir telâşa girmişlerdi... Türk murahhaslarına ayni şekilde bir ifşaatta bulunulmasından korkarak, derhal Atinaya şifreli bir telgraf çekmişler; bu elîm vaziyeti izah etmişlerdi.

Kral, hükûmet ve erkânıharbiye heyeti birleşmişler.. Sabahlara kadar devam eden bir müzakereye girişmişler.. Ve nihayet şu kararı vermişlerdi:

— Türkler bu vaziyete vâkıf olup ta, bizim aleyhimize bir hareket hazırlamadan evvel, biz taarruza geçelim. Kuvvetli bir hamle ile (Eskişehir) ve (Afyon) a kadar gidelim. Bu suretle tam bir galibiyet kazandıktan sonra, hakkımızı daha kuvvetli müdafaa edelim.

Karar, derhal tatbik edilmişti. Ve o gün, Bursa ve Uşak önlerinde bulunan Yunan ordularına:

— İleri!...

Emri verilmişti.

İkinci İnönü

(Büyük Türk inkılâbı) nın yarattığı genç ordunun bu ikinci büyük zaferini, üç beş ve hattâ, on beş, yirmi beş tefrikada nakletmek mümkün değildir. (Ikinci Inönü), başlıbaşına bir âlem, baştanbaşa bir tarihtir... Biz, bu büyük mevzuun emsalsiz menakıbını bu dar sütunlarda tazyik etmemek için harp tafsilâtını bir tarafa bırakarak sadece esas noktalarına temas ile iktifa edeceğiz.

Yunanlılar, ordularına ileri hareket emrini verdikleri zaman; Ankaradaki millî hükûmet, bunu haber almakta gecikmemişti. Ve Türk ordusu erkânı, düşmanı gene ilk zafer meydanında karşılamaya karar vermişlerdi.

Artık Türk milletinin yüzüne gülmeye başlıyan talih, düşmanları öyle bir zamanda harekete getirmişti ki; o sırada Türk ordusu; cenup cephesinde Fransızlara karşı bir mukabil taarruz için hazırlıklarını henüz ikmal etmişti. Buna binaen düşmanın bu taarruzu, tam zamanına isabet eylemişti.

Düşman ordusunun (Bursa) ve (Uşak) grupları, 337 - 1921 senesi martının 23 üncü günü, ileri hareket geçmişlerdi.

Türk müdafaa hattı aslisi önünde bulunan setir kıt'aları, düşmanı oyalıyarak (asıl mevzi) e çekilmişlerdi.. Bunu bir muvaffakıyet addeden düşman kıt'aları, ileri atılmışlar; 27 mart günü, bütün cephede Türk siperlerile temasa gelmişlerdi.

Inönünün harp meydanına hâkim olan Türk kıt'aları; kuvvetlerinden ve haklarından emin bir halde, düşmanı istikbal etmişlerdi. Şunu da ilâve edelim ki; Birinci Inönü zaferinden sonra, her ihtimale karşı bu cephe takviye ve noksanları da — eldeki vesaitle — bir dereceye kadar ikmal edilmiş olmakla beraber; düşmanın silâh adedi ve malzeme mükemmeliyeti, gene birkaç misli faik vaziyetteydi.

İlk çarpışmalar

28 Mart sabahı.. Düşman; bütün cephede, ve bütün faik kuvvetlerile, şiddetli bir taarruza geçti. (Kanlısırt) ı zaptetti. Bu, harp mukadderatının ilk cilvesiydi... Fakat Yunanlıların meserreti, birkaç saatten fazla devam etmedi. Mukabil taarruza geçen Türk kıt'aları, düşmanı tardetmişler bu mühim mevkii tekrar ele geçirmişlerdi... Öğleden sonra, düşman şiddetli bir topçu ateşile hazırlık yaptıktan sonra, iki fırka ile bir daha taarruza geçti. Ve gene bir hayli arazi elde etti. Fakat bir saat sonra, bütün kazandığı yerleri, Türk süngülerinin galibiyetine terkederek tekrar geri çekildi.

29 Mart.. Düşman bugün iki cenahtan şiddetli bir taarruza kalktı. Gene bazı ehemmiyetli mevkileri elde ederek mühim muvaffakıyetler kazandı... Düşmanın bu şedit ve fedakârane hücumdan maksadı; Türk ordusunu (şimal yanından vurarak cenuptaki dağlara atmak.. Eskişehir yolunu da tıkadıktan sonra, arada kalan kuvvetleri demir ve ateşten bir çember içinde boğarak, çarçabuk neticeyi almak) tı... Fakat, o kadar fedakârlığa ve telefata rağmen, düşman ordusu kumandanı bu planı tatbika muvaffak olamadı... Türk süngüleri, burada da düşmanın taarruz cephelerini paraladı. Tekrar gerile - re attı.

30 Mart.. Harp, şafakla başladı. Öğleden sonra, muharebe meydanı bir cehennem halini aldı... Düşman, (Uçşehitler) tepesini zaptetti. Fakat biraz sonra; pek kanlı bir borç halinde, geri verdi.

Harp, artık harplikten çıkmış; bir inat haline gelmişti. Düşman, son neferine kadar bütün kuvvetlerini harekete getirmişti. Türk cephesinde de bütün ihtiyatlar, avcı hatlarına sevkedilmişti. Ve.. bütün taarruz ve istirdat mevkileri, birer maktel haline gelmişti.

Düşman, faik kuvvetlerinden ve mükemmel vesaitinden istifade etmiş; nihayet Türk cenahlarından biri üzerine kuvvetli bir tesir yaparak ilerlemişti. Vaziyet, nazikleşmişti. Bilhassa, o cepheye yakın olan (Kumandan, Ismet Paşa) nın karargâhı tehlikeli bir vaziyete girmişti.

Ismet Paşa, (ilk tedbir olarak karargâhını Inönünden Çukurhisara naklettirdi.) Oradan harbi, daha sükûnetle idare edebilecekti. Ve, etti... Düşmanın bu muvaffakıyetini kıracak tedbirler ittihazına girişti.

Bu sırada Ankara, derin ve vakur bir sükûnet içinde, neticeye intizar etmekteydi. Mustafa Kemal Paşa, Erkânıharbiyei Umumiye Dairesinin Harekât Şubesine gelmiş; Fevzi Paşa ile birleşmiş.. Bütün harekâtı, adım adım takip eylemekteydi.

Ismet Paşadan gelen son rapor, şu mealdeydi:

[Düşman, (Kandilli) ye doğru ilerliyor. Karargâhımı, (Çukurhisar) a naklediyorum.]

Ve bu rapordan sonra, artık muhaberenin arkası kesilmişti. Bu da, çok tabiî idi.

Ankara; gene o vakur sükûnet içinde, cephedeki bu acı sükûtun sebep ve manasını tefsir ile meşgul olurken, Inönü kahramanları, artık bütün varlıklarile düşmanın cehennemî ateşleri karşısına gerilmişlerdi. Rapor vermek şu tarafa dursun, nefes alacak vaziyette bile değillerdi.

Cephe Kumandanı Ismet Paşadan, son ihtiyat neferi (Büyük Mehmed) e kadar her fert, şu anda vatanın ve milletin hayat ve memat dakikaları yaşadığına kanaat getirmişler; artık kendi varlıklarını bile unutarak rabbanî bir kudretle son vazifelerini ifa etmektelerdi.

Ve.. etmişlerdi.

[Arkası var]

(1) Kral Kostantinin, tekrar hükûmetin başına geçtiği zaman, Itilâf Devletleri tarafından Yunanistan Hükûmetine aynı mealde bir nota verilmiş.. Ve hattâ bu notada Kral Kostantinin Umumî Harpte Itilâf Devletlerine karşı takip ettiği siyaset, (namerdane) kelimesile tavsif edilmişti.

Şark Demiryolları

ilân

Cumhuriyetin yıldönümü Bayramı münasebetiyle 46 ve 53 No. lı trenlerin 28 - 29, 29 - 30, 30 - 31 ilkteşrin 1936 gecelerinde seyredeceği sayın halka ilân olunur.

İstanbul, 26/X/1936
DİREKTÖRLÜK

Mühim bir tavsiye

Yastık, yorgan ve şiltelerinizi kuş tüyünden yapınız. Yatması rahat, kışın sıcak, yazın serindir. (Kilosu 75 kuruştan başlar). Fabrika ve satış deposu Istanbul, Çakmakçılarda Kuştüyü fabrikası. Tel: 23027 Ankara satış yeri: Yerli Mallar Pazarı.

Baylara lazım olan Teksayt eczanelerde 1,3,6, ve 12 lik ambalajlarda satılır. 12 lik ambalajı ilavelidir.

Harry Baur

Meşhur Artistin Kafasına Bir Kadeh Kırıldı

Paristen bildiriliyor :

Tanınmış Fransız sinema artistlerinden Harry Baur geçenlerde bir otomobil kazası geçirmişti. Bu sefer de, yine tanınmış Fransız yıldızların dan Eve Francis, bir barda, Harry Baur'un kafasında bir kadeh kırmıştır.

Harry Baur derhal hastaneye kaldırılmış ve saçsız olduğu için darbenin şiddetini azaltamamış ve kanlar içinde kalmış olan kafası sarılmıştır.

Hâdise şöyle olmuştur:

Madam Harry Baur, bir barda kocasını bekliyordu. Gece yarısı Harry Baur, arkadaşı artist Paul Azais ile sinemadan gelmiş, ve karısının kendisini beklediği masaya oturmuştur. Yanındaki masada oturan sinema yıldızı Eve Francis ona:

— Senden hiç memnun değilim, aleyhimde birçok fena sözler söylüyorsun. Yarın bu hususta seninle görüşmek isterim.

Demiş, kalkıp bir başka tarafa gitmiştir.

Aradan bir iki saat kadar sonra Harry Baur ile karısı kalkmışlar, fakat, Eve Francis'in yanından geçerken, yıldız, elindeki şampanya kadehini onun kafasına atarak kırmıştır.

Hâdisenin sebebi henüz meçhuldür. Harry Baur'un dava açıp açmıyacağı meçhuldür.

Harry Baur bundan bir müddet evvel evlenmişti. Evlenmiş olduğu matmazel Radife'nin kız kardeşi Istanbulda oturmaktadır ve kendisi de vaktile burada otururdu.

Komik Şarlo Gene Boşanıyor

Nevyork, 26 (Radyo) — Meşhur komik Şarlo üçüncü defa boşanmak üzeredir. Şarlo, üçüncü karısı olan güzel yıldız Polet Godar ile de geçinemez olmuştur. Yakında karı ve koca talâk kararı almak üzere mahkemeye müracaat edeceklerdir.

Tiftik piyasası

Tiftik piyasası yeniden bir canlılık göstermiş, son hafta muhtelif yerlere olmak üzere 1700 balye kadar mal satılmıştır.

Alıcılar değişmemiş olduğundan vaziyet çok müsait görünmektedir.

Radyo

Bugünkü program

İstanbul

Oğle neşriyatı — Saat 12,30: Plâkla Türk musikisi; 12,50: Havadis; 13,05: Plâkla hafif müzik; 13,25 — 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — Saat 18,30: Çay saati, dans musikisi; 19,30: Monoloğ, Halide tarafından; 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; 20,30: Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları; 21: Solo plâklar; 21,30: Orkestra.

1 — Rossini: (Sevil berberi) operasının uvertürü.
2 — Strauss: (Limon çiçekleri memleketi) Vals.
3 — Rimski - Korsakoff: (Güneşe hitap).
4 — Järnefelt: (Prelüt).
5 — Glasunoff: (Mevsimler balesinden kar).
6 — Lehar: (Gönlümüze aşkı ilham eden kimdir).
7 — Kalman: (Çardaş fürstin) operetinden parçalar.
8 — Rhode: (Nişan resmi geçidi) entermezzo.

22,30: Ajans ve borsa havadisleri; 23: Son.

*

Günün program özü

Senfoniler:

16,20 Paris - Kolonyal: (Sen - Sen, Bah) 19 Paris P. T. T: (Senfoni); 21,05 Prag Çek filârmonissi; 23,30 Paris P. T. T.

Hafif konserler:

15 Eindhoven: Philips laboratuvarlarından: Eğlenceler; 15,15 Paris - Kolonyal: Konser; 16,15 Varşova: Küçük orkestra; 18 Bükreş: Motzi orkestrası; 18,30 Moskova: Hafif musiki; 19 Lâypzig: Eğlenceli musiki; 19,20 Budapeşte: Salon musikisi; 19,45 Moskova: Konser nakli; 21,15 Bükreş: Radyo orkestrası (Smetana, Dvorak); 21,30 Istanbul: Radyo orkestrası; 22 Lâypzig: Serenat ve rapsodiler; 22,45 Bükreş: Konser nakli; 23 Budapeşte: Çigan musikisi; 23,30 Lâypzig: Dans ve eğlenceli musiki.

Operetler:

20 Lâypzig: "Fischer und seine Frau" isimli radyo opereti.

18,15 Varşova: Solist konseri (piyano - şarkı); 20,25 Bükreş: Piyano konseri, 22 Varşova: Şopen musikisi; 23,20 Belgrat: Kllârnetle sonatlar; 23,40 Budapeşte: Org resitali (Maks Reger).

Oda musikisi:

18 Budapeşte: Oda korosu; 23 Paris P. T. T: Calvet kuarteti.

24,15: Roma; 24,40: Budapeşte.

Plâk konserleri:

9,55: Paris - Kolonyal; 10,45: Paris - Kolonyal; 13,10: Bükreş; 14,30: Bükreş; 20 20: Varşova.

Zıd şeyler bir araya gelemezler, GRiPiN ile baş ağrısı gibi...

Bir tek kaşe **GRiPiN** bazan

Baş, diş, sinir ve adale ağrıların ı dindirerek gününüzü kurtarır

Bazan da Nezle, bronşit, gripi geçirerek bunların doğuracağı büyük hastalıkları önler ve hayatınızı kurtarır.

GRiPiN

kullanınız. Bütün eczane erde bulunur.

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemiz Radyoloji Enstitüsünde 50 lira ücretli bir Steno - Daktiloluk açıktır. Almancayı iyi bilenlerin evrakı müsbitelerile Tıp Fakültesi Dekanlığına müracaatları. "2520,,

İstanbul Belediyesi ilânları

Bir metre murabbaına beş lira değer konulan Aksaray yangın yerinde 47 inci adada 5 metre 60 santim yüzlü 149 metre 60 santim murabbaı sahasında arsa satılmak üzere açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 56 lira 10 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12/11/936 Perşembe günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2593)

Emniyet işleri Umum Müdürlüğünden:

1 — 936 senesi için Zabıta memurlarına satın alınacak azı 4500 çoğu 5419 çift Fotin ile azı 4500 çoğu 4960 çift Getir Yirmi bir gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Fotinin beher çiftine 335 ve Getirin beher çiftine 275 kuruş muhammen fiat konulmuştur.

3 — İhale 16/11/936 Pazartesi günü saat on beşte Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü binasında müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltemeye girecekler 2384 lira 52 kuruşluk muvakkat teminat mektup ve makbuzu ile ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale vaktinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

5 — Bu iş için fazla izahat almak, nümune ve şartnamesini görmek istiyenlerin hergün Sözü geçen Komisyona müracaat edebilecekleri. "1558,, 2570

Pınarhisar Belediyesinden:

Her sene açılmakta olan Pınarhisar sonbahar hayvan ve eşya panayırı bu sene de 8 ikinciteşrin 1936 (Kasımın birinci günü) açılarak üç gün devam edecektir.

Panayırın dördüncü günü 125 lira mükâfatlı pehlivan güreşleri yapılacağı, ve panayıra gelecek tüccar ve halkımızın her türlü istirahatleri temin edilmiş olduğu ilân olunur. (2382)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

10000 Metre beyaz yağlı kanaviçe
6000 „ yeşil yağlı „

1 — Yukarıda cinse ve miktarı yazılı (2) kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 13/XI/1936 tarihine rastlıyan Cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak sözü geçen şubeden alınabili..

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte ismi geçen Komisyona gelmeleri lâzımdır. (2422)

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Yazan: *LOKMAN HEKİM*

"Zifaf„ Gecesinde...

Sonbahar, iki aşk mevsiminden biridir, diye yazdığım için olacak, bugünlerde aşk işleri üzerine suallerle dolu mektuplar üstüste geliyor. Hepsine cevap vermek imkânsız, çünkü sordukları şeyler gazeteye girebilecek gibi değil. Fakat bir tanesi, evlenecek delikanlıların hepsi için ehemmiyetli bir mesele çıkarıyor:

— Evlenme kâğıtlarımız askıya çıkarıldı, diye yazıyor, pek yakında nikâhımız ve ayni günde düğünümüz olacak (Sevincinden gözlerinin parladığını elbette siz de hissediyorsunuz)... Yalnız bir nokta zihnimi kurcalıyor. Nişanlım pek nazik, pek ince ruhlu bir kız. Onu düğün gününün akşamı, daha ilk gecesinden zaptetmeye kalkışırsam, acaba o ince ruhu incitir miyim; Bana kabalık isnat eder mi? Yoksa bir müddet kendime alıştırdıktan sonra mı?.. Siz ne dersiniz?

Doğrusu, okuyucumuz ince ruhlu nişanlısını incitip incitmiyeceğini düşünmekle kendisi de ince ruhlu olduğunu gösteriyor. Genç nişanlıların ikisi de tebrik edilmeye lâyık. Düğüne gitmek âdetim olsaydı, tebriklerimi sunmak için davet edilmemi rica ederdim.

Fakat, genç okuyucumuzun zihnini bu meseleyle yormasına lüzum yoktur. Bu meseleyi, bayanların en hususî sözlerini dinlemeye alışmış olan hekimler çoktanberi halletmişlerdir. Eski adamların dedikleri gibi, daha ilk gecesinden "kaleyi fethetmek" lâzımdır.

Bu kaideye riayet etmek, bir kere, her türlü dedikodunun önünü keser. Acaba gençler biribirlerini sevmediler mi? Yoksa delikanlı vazifesinde, her hangi bir sebepten dolayı, kusur mu etti?

Sonra da, bir genç kızın ince ruhu, daha ilk gecesinden zaptedilmeği ,kabalık bulsa da, küskülük ancak bir an içindir, pek çabuk geçer.

Vakıâ, genç kızların pek çoğu evleneceklerini düşünürken "kalenin fethedileceğini" hatırlarına getirmezler. Onlar için evlenmek, her şeyden önce, "evde kalmış" denilmekten kurtulmak, hayatında kendisine destek olacak, kendisini sevecek bir erkekle arkadaş olmaktır. Kendilerini biraz da korkutan, mümkün olduğu kadar gecikmesini istedikleri hâdisenin hemen birdenbire vukuundan ilkin ürkerler.

Fakat ertesi gün başka genç kızlara, dünkü arkadaşlarına karşı ne büyük muzafferiyet! Kocası kendisini gerçekten sevdiğini hemen ilk gecesinden ispat etmiş. Bundan dolayı genç kocasına bir minnet bağlar, ince ruh bu minnet duygusunu daha iyi hisseder. Onun sonradan hissettiği bu minnet, kocasının hareketinden biraz ürkmüş, onu kabaca bulmuş olsa bile, bütün kusurunu unutturur.

En sonra da, sevgili okuyucu, tabiat kaidesi, ondan dışarı çıkılamaz. Bir erkek kadını "zaptetmeden" önce onu gerçekten sevebilir. Hattâ o hâdiseden önce, aşkın mukaddemelerinde birçok erkekler için ruhî daha büyük zevk vardır. Fakat kadında gerçekten sevgi "zaptedildikten" sonra başlar.

Biliyorum, bayanlar bu sözüme öfkeleneceklerdir. Geçen yıl biri bir mektupta bana çıkışmıştı bile. Fakat tabiat kaidesi budur. Kadınların aşk duygusu minnet duygusile birlikte gelir.

INHISARLAR IDARESI

Fransız Şampanyalarını

8 Liradan 5 LiRAYA

İNDiRDi

TOPTAN ALANLARA TENZiLAT YAPILIR

Bayram Günleri Şampanya ile Neşelenineniz!

HASAN
Acı Badem Kremi

Acı badem kremi cilde yarar Cilde hayat, düzgünlük ve taravet verir. Cildin kirlerini, zehirlerini, fena yağlarını temizler. Buruşukluklarını, lekelerini, çillerini, ergenliklerini, sivilcelerini izale eder. Çirkin çehreyi güzelleştirir ve ihtiyarlığı gençleştirir .

Fakat acı badem kremini herkes yapmaz ve bu kremi mutlaka acı badem yağiyle yapmak lâzımdır. Bu hem müşkül ve külfetli, hem pahalı bir iş olduğundan biraz acı badem, esansile vazelin yağını karıştırarak yapılan kremleri kullanan bayanlar ciltlerini bozuyorlar .

Halis acı bademden pek büyük fedakârlıklarla istihsal edilen hakiki acı badem yağını krem haline getirmiş olan kolonyasiyle ve müstahzaratiyle meşhur eczacı Hasandır ki: İtriyatı nefis ve caziptir.

Hasan acı badem yağı kremile, Hasan yağsız kar kremini ve Hasan yarım yağlı gece kremini bayanlar seve seve kullanmakta ve eczacı Hasanı tebrik etmektedirler.

Sabun, kolonya, losyon, lâvanta, briyantin, saç suları, sürme, pudra, traş bıçağı ,diş fırçaları, diş suları, diş macunları ve her türlü itriyat ve müstahzarata mutlaka Hasan markasını isteyiniz ve arayınız. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

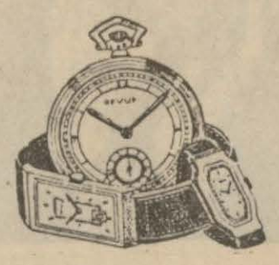

Şimdiye kadar iyi ve yüksek derece bir saat almak için, yüksek bir fiyat vermek lâzımdı. Böyle bir yekûn veremiyen her bir kimse daha aşağı nevi bir saatle iktifa etmiye mecburdu.

Yüksek derece bir Prezisyon saatini nisbeten daha ucuz fiyata satabilmek herkesi düşündüren bir nokta idi.

80 senedenberi Isviçrede mevcut olan ve dünyaca tanınmış REVUE saat fabrikaları bu meseleyi halletmeye çalışmış ve muvaffak olmuştur.

Senelerce tecrübeler yaparak, kendi lâboratuarlarında ve İsviçrenin en büyük ve tanınmış kendi teknisyenleri ile, kendilerinin icat ettikleri makinelerle, imal metodlarile, kontrol cihazları ile başka fabrikaların taklit edemiyecek imtiyazlarile, ve en son fennî yeniliklerle REVUE saatlerini bugünkü beklenilen mükemmeli yetine daha ucuz fiyatlara eriştirmiye muvaffak olmuştur ve Türkiyede de kendi satış şubesi bulunduğun dan fiyatlar o ehvenlikle tutulabilmektedir.

Değil yalnız makineleri, zarfları dahi zarif ve en son modellerdir.

REVUE saatleri her bir mahalde yalnız ayrılmış saatçilerde satılmaktadır.

Umumî satış deposu: İstanbul Bahçekapı, Taşhan No. 19 (22) Tel. 21354

Kayıp — 5776 sicil numaralı amatör şoför ehliyetimi kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.
Profesör Nissen

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme ilânı

Tekirdağ inanlı Aygır Deposu Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş İnanlıda depo merkezinde yapılacak aygır tavlasıdır Keşif bedeli 20875 lira 75 kuruş olup muvakkat teminatı 1566 liradır.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır. Eksiltme şartnamesi mukavele projesi Bayındırlık işleri Genel şartnamesi. fennî şartname. Keşif cetveli, projeler.

İstekliler bu evrakı Tekirdağ Nafıasında ve İnanlı deposunda görebilirler.

3 — Eksiltme 20-10-936 tarihinden 8-11-936 tarihine kadar yirmi gündür. Teklif mektupları 9-11-936 tarihinde Pazartesi günü Tekirdağ Belediyesindeki Eksiltme komisyonuna saat on beşe kadar makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin bu kıymet ve evsafta inşaatı başarabileceklerine dair Nafıa Vekâletinden müteahhitlik ehliyet vesikası getirmeleri lâzımdır.

5 — İstekli yapılacak işi fennî mes'uliyetini deruhte edecek bir mühendis veya mimar bulundurmaya taahhüt etmiş olacaktır. (2401)

istanbul Limanı Sahil Sıhhıye Merkezi Satınalma Komisyonundan:

Fare itlâfı ameliyatında kullanılmak üzere (25) ton çubuk kükürt açık eksiltme ile satınalınacaktır.

A — Tahmın bedeli kilosu (18) kuruştan (4500) liradır.

B — Kükürtün şartnamesi İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Levazımından parasız alınır.

C — Eksiltme 3 İkinciteşrin 1936 salı günü saat 14 de Galatada Mustafapaşa sokağında mezkûr Merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır

D — Eksiltme açık olarak yapılacaktır.

E — Muvakkat teminat parası (338) liradır.

F — Eksiltmeye girecek olanlar 1936 senesi Ticaret Odası vesikası göstermeleri mecburîdir.

G — Eksiltmeye girecek olanlar saat 14 e kadar muvakkat teminatlarını yatırıp makbuz almaları mecburîdir. Aksi takdirde eksiltmeye giremezler. (2321)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme ilânı:

Tekirdağ inanlı inekhanesi Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş İnanlıda yapılacak inek ahırlarıdır. Keşif bedeli 39339 lira 65 kuruştur. Muvakkat teminatı 2950 lira 47 kuruştur.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır. Eksiltme şartnamesi. mukavele projesi, Bayındırlık işleri Genel şartnamesi. fennî şartname, keşif cetveli projeler, İstekliler bu evrakı Tekirdağ Nafıasında ve İnanlı inekhanesinde görebilirler.

3 — Eksiltme 20-10-1936 tarihinden 8-11-1936 tarihine kadar 20 gündür. Teklif mektupları 9-11-1936 tarihinde pazartesi günü Tekirdağı Belediyesindeki eksiltme komisyonuna saat 15 şe kadar makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin bu kıymet ve evsafta inşaatı başarabileceklerine dair Nafıa Bakanlığından müteahhitlik ehliyet vesikası getirmeleri lâzımdır.

5 — İstekli yapılacak işin fennî mesuliyetini deruhte edecek bir mühendis veya mimar bulundurmayı taahhüt etmiş olacaktır. (2402)

iktisat Vekâleti ölçüler ve Ayar Müdürlüğünden:

Ölçüler nizamnamesi ahkâmına mugavir olup ta kullanılmalarına mezkûr nizamnamenin 85 inci maddesine göre izin verilmekte olan şişelerin miktarı 1937 senesi İkincikânun ayının birinden itibaren muayyen bir nisbet dahilinde tahdit edilecektir.

Buna nazaran:

1 — İspirtolu içki satan fabrika ve imalâthanelerce kullanılacak şişelerin en az % 40

2 — Diğer içkiler satanlarca kullanılacakların en az % 30 nisbetindeki miktarının Ölçüler nizamnamesi hükümlerine muvafık olması lâzım gelecektir. İspirtolu içki satan müesseselerce kullanılacak şişelerin geri kalan % 60 ı ve diğer içkiler satanlarca kullanılacakların % 70 inin de kullanılmasına, ancak ölcüler nizamnamesinin 74 ve 77 inci maddelerine mugayir oldukları takdirde, vekâletimizce görülecek lüzum üzerine mezkûr nizamnamenin 85 inci maddesine göre müsaade edilecektir.

Ölçüler nizamnamesi ahkâmına muvafık şişe tedariki veya mevcut olanların sözü geçen nizamnameye uygun şekle sokulması için icabeden tedbirlerin şimdiden alınması lâzımgeleceği ilân olunur. (1248) (1913)

BEKLEDiGiNiZ

TAM ATLAS ÇIKTI

125 kuruşa her yerde veriliyor.

İKBAL KİTAP EVİ İSTANBUL

Adapazarı Belediye Dairesinden:

Adet	
1	Tri fase cereyan transformatörü 75 KVA. 3150/380-220 V 50 Periyot
2	Yağ banyolu üç kutuplu 200 A. anahtar ve dizjonktörile beraber
18	Tek kutuplu tefrik anahtarı 200 A.
6	Yüksek tevettür için boru şekli sigorta ve hamili
6	Yüksek tevettür için üç kutplu 200 A.
2	Primer dizionktör 10 A.
40	Diyazet sistemi havai hat sigortası ve teferrüatı 50 ve 35 mm. den (1000) Kg. bakır tel.

Adapazarı Elektrik şebekesi için cins ve miktarı yukarıda yazılı Transformatörü ile teferrüatı sairesi açık eksiltmeye konulmuştur. Bu malzemeyi satmak istiyenlerin 150 lira teminat akçesini vermek veya bu miktar banka mektubu ibraz etmek suretiyle 4 ikinciteşrin 1936 çarşamba günü saat 15 te mezkûr Belediyeye müracaat etmeleri ilân olunur. (2371)

Devlet Demiryolları ve limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 4417 lira 70 kuruş olan muhtelif eb'atta 1775 adet vagon camı 745 adet adi bina camı, 75 adet duble bina camı, 25 adet buzlu cam 2-11-936 Pazartesi günü saat 10 da Haydarpaşada Gar binası dahilindeki birinci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

İsteklilerin 331 lira 35 kuruş muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve kanunun dördüncü maddesi mucibince bu işe girmeğe manii kanunî bulunmadığına dair beyanname vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartname Haydarpaşada 1 inci işletme komisyonundan parasız olarak verilmektedir. (2036)

Muhammen bedeli 27500 lira olan 3 İngiliz (Muzaaf) ve 10 basit makas takımı 7/12/1936 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 2062 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayın ettiği vesikaları, Resmî Gazetenin 7/5/1936 g. 3297 No.lı nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 135 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (2322)

Nafıa Bakanlığından:

3 İkinciteşrin 1936 salı günü saat 15 de Ankarada Nafıa Bakanlığı Malzeme Eksiltme komisyonu odasında 4050 lira muhammen bedelli 30 ton yerli telgraf teli mübayaası açık eksiltme usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Şartname ve buna müteferri diğer evrak parasız olarak malzeme dairesinden verilecektir.

Muvakkat teminat 303 lira 75 kuruştur.

1936 senesi için Ticaret Odasında kayıtlı bulunduğuna dair vesika ibrazı mecburidir.

Eksiltmeye gireceklerin 3 İkinciteşrin salı günü saat 15 de Malzeme Eksiltme komisyonunda bulunmaları lâzımdır. (1379) (2184)

izmir Vilâyeti Daimî Encümeninden

İdarei Hususıyeye merbut devair ve müessesatı resmiyenin senelik ihtiyacı olan 502500 kilo kok kömürünün mübayaası 15-10-936 gününden itibaren bir ay içinde pazarlık suretile eksiltmeye çıkarılmıştır. Talip olanların şeraiti öğrenmek üzere her gün M. Hususiye Müdüriyeti Varidat Kalemine ve eksiltmeye iştirak edeceklerin de Encümeni vilâyetin toplandığı her Pazartesi ve Perşembe günleri saat 10 da depozito veya banka mektubu ile vilâyet daimî encümenine müracaatları ilân olunur. (2518)

İNHİSAR ŞARAPLARI
UCUZLADI

YENİ FİATLAR:

70	cl.	35	Kuruş
2.	Lit.	70	„
3.40	„	100	„

70	cl. lik şişe için	10	Kuruş
2.	Lit. „ „	15	„
3.40	„ „ „	25	„

ayrıca depozito alınır. Şişeler getirilince depozito geri verilir.

Açık satmak isteyenlere hususî şartlarla litresi 22 kuruştan verilir.

Türk Antrasiti'nin
En Büyük Vasfı

AZ KÖMÜRLE ÇOK HARARET

Türk Antrasitinden büyük istifade temin etmek için

"Sobanızda kömür yanmıya başlayıp sıcaklık istenilen dereceyi bulunca anahtarını kısınız ve sobanın ait kapaklarını tamamen kapayınız„

SATIŞ YERLERİ:

Merkezi: Maden kömürü İşleri T. A. Ş. Bahçekapı Taş Han Telefon: 21195
Galata: Türkiye İş Bankası şubesi. Telefon: 44630
İstanbul: Adapazar Türk Ticaret Bankası, Bahçekapı Taş Han Tele. 22042
Ankara: Yenişehir, Ali Nazmi apartımanı. Telefon 1162
Ankara: Adapazarı Türk Ticaret Bankası Tel. şube 2316, Müdiriyet: 2319

C. H. P. EMİNONÜ HALKEVİ
TARAFINDAN
TAKSIM STADYOMUNDA
1000 Lira Mükâfatlı

Türkiye Serbest Güreş Şampiyonluğu müsabakaları ve

YAGLI GÜREŞLER

29, 30, 31 Birinci ve 1 İkinciteşrin günleri saat "14„ de Türkiyenin; KARA ALİ, TEKİRDAĞLI HÜSEYİN, MÜLÂYİM ve DİNARLI gibi en namlı pehlivanların iştirak edeceği bu müsabakaları kaçırmayınız.

FİATLAR: 25, 50, 100, 200 Kurustur.

2535

İstanbul Gayri mübadiller Komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1927	Kasımpaşa Eyyühüm Ahmet Efendi	Ufak köprü	E. 17 Y. 15	65,50 metro arsa	100 Açık artırma
3572	Büyükada Maden	Aya Nikola	E. 44 Mü.	1473 metro arsa	590 „
3704	Tophane Kılınç Ali Paşa	Mumhane ve Kılıç Ali Paşa mesçidi	E. 8-14-16- 40 Y. 8-14-178 mahallen 34-42-178	Kâgir salhane ve ahır ve üstünde odaların ¼ his.	2220 Kapalı zarf
3947	Büyükada Yalı	Pervane	E. 19 Y. 23 Ada 49 Parsel 6	88 metro arsa	270 Açık artırma
3832	Arnavutköy	Kilise	E. 16	19820 metro bostan ve tarlanın 1/5 His.	400 „
4039	Çengelköy	Kuleli cad.	E. 51 Y. 72	Kâgir deponun 21/40 his.	1539 Kapalı zarf
4239	Büyükada Yalı	Palamut mahallen Çmar aralığı	61 Ada 12 Parsel 6	40 metro arsa	160 Açık artırma
4631	Üsküdar Yenimahalle	Yenimahalle cad.	68	38 metro arsanın 110/120 his.	55 „
8350	Samatya İmrahor	Ak Sungurlu çıkmazı	E. 23 Y. 23-25	İki baraka ve bahçenin 47/80 his.	150 „
8370	Büyükada Maden	Tepeköy	3 ada 187 parsel 10	70 metro arsanın 6/112 his.	10 „
8374	Büyükada Karanfil	E. Karakol ve Hekim Y. Sakarya ve Kolbası	E. 2 Y. 8/1 Ada 89 Parsel 10	86 metro arsanın 5734/23040 His.	60 „
8397	Yeniköy Panaiya	Çeşme	E. 2-4 Y. 4	71 metro arsanın 2/8 his.	30 „
4046	Eminönü	Limon iskelesi	54	Kâgir mağaza ve üstünde odaların 735/51840 his.	941 „

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. Ihaleleri 11-11-936 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiladır.

Kullanacağınız
Fener ve Pi lerin
en iyisi
DAIMONdır.

POKER TIRAŞ BIÇAGI
DAiMON FENER VE PiLLERi
ile YERLİ iki kromlu Alpaka KAŞIK ve ÇATAL'larını da daima tercih ediniz.

Pastil Antiseptik
KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'î pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında ses kısıklığında pek faydalıdır.

Kalabalık yerlerde, tozlu mu - hitlerde, bulaşık hastalıklardan vikâye eder.

INGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - Istanbul

Liseler Satın Alma Komisyonundan:

Kandilli, Erenköy Kız Liselerile Erkek Öğretmen okulu için 3060 lira muhammen bedel içinde 180 ton Kıriple maden kömürü 19/11/936 Pazartesi günü saat on beşte İstanbul Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyonda açık eksiltme yapılacaktır. İlk teminat 229 lira 50 kuruştur, belli gün ve saatte teminat mucibince Ticaret Odası vesikalarile komisyona gelmeleri ve şartname komisyon kâtipliğinden öğrenilir. (2410)

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN — Umumi Neşriyatı İdare Eden: S. SALİM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi—Basıldığı yer TAN matbaası

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Cumhuriyet bayramımız münasebetile mutad seferlerimize ilâveten:

1 — Bugünkü Çarşambaya mahsus olarak 74, 80, 121 numaralı seferler konulduğu gibi Köprüden saat 13,30 Harem ve Salacak postası da yapıacaktır. Bugün için 72 numaralı sefer kaldırılmıştır.

2 — Yarınki Perşembe günü akşamı elektriklerle donatılmış 71 numaralı vapurumuz saat 10 da R. Kavağından hareketle başlıca Anadolu ve Rumeli iskelelerine uğrıyarak Köprüve gelecektir. Ayni vapur gece yarısından sonra saat birde Köprüden kalkarak yine Anadolu ve Rumeli iskelelerine uğrayarak Kavaklara gidecektir.

Fazla tafsilli ilânlarımız Köprü ve iskelelerimize asılmıştır.

FÖNİKS dö VİYEN -ve- TÜRKİYE MİLLÎ

SIGORTA ŞİRKETLERİNDE SIGORTALI OLANLARA:

Hükûmetimizce verilen emre uyarak sigortalarına devam suretile zarardan korunmak isteyenlerin Millî Reasürans tarafından Yeni Postane arkası Türkiye Hanında 12 numarada teşkil olunan büroya bizzat veya taahhütlü mektupla müracaatları ilân olunur.

Son müracaat müddeti

Föniks dö Viyen'de sigortalı olanlar: **12. 6. 1937**

Türkiye Millî'de sigortalı olanlar: **24. 10. 1937**

tarihine kadar müracaat etmelidirler

ANADOLU

Anonim Türk Sigorta Şirketi

Sermaye ve ihtiyatı T. L. : 1,000,000

ANKARA

Anonim Türk Sigorta Şirketi

Sermayesi T. L. : 500.000

VASIFLARI:

EMNİYET

CİDDİYET

SÜRAT

İNTİZAM

KOLAYLIK

Istanbul, Yeni Postane karsısı. Büyük Kınacıyan Han. Telefon: 24294